

Motrišta

Zašto šutite? Zar Vi ne shvaćate da se danas nama, Hrvatima, kroji budućnost i da se danas nas stavlja u red sa Srbima, i mi smo i dalje najgori jer Srbi su stalno na TV i radiju i lažu, a rijetko koji komentator zna istinu, ili se sjeća istine - recimo o Oluji - i tako se čuje samo srpska strana. Vrlo se rijetko javlja netko iz naše zajednice i pokušava reći istinu. Tko je od Vas dao potporu Kanadi i NATO-u u njihovoj akciji i pitao gdje su bili kad je Hrvatska gorjela i kad su naši bili u istim kolonama; kad su i Hrvati i Mađari i Česi i sve manjine bježale pred noževima, a oni - svjetski moćnici - raspravljali su o tome što činiti, a Srbi su samo napredovali i lagali, kao što i danas čine.

Jučer navečer - a danas je petak, 9. travnja 1999, gledala sam emisiju na CBC-ju, u kojoj je Laurie Goldstein, urednik Toronto Sun-a mimo izjavljivao kako oni nisu reagirali "kad su Hrvati etnički očistili Hrvatsku od Srba 1995 godine", a gle danas i Kanada sudjeluje u NATO-vim napadima na priznatu državu, i oni ne razumiju zašto su Srbi "dežurni" krivci, a druge se uopće ne spominje!! Ja sam jedna od onih koja se vrlo lako uzbudi, ali ova situacija - laži, neistine, nesagledavanje situacije - uz upravo užasne scene jada i žalosti - dovode me dnevno do suza. K tome još dodajmo moju vlastitu nemoć i užasavanje nad pogledima raznih hrvatskih čelnika, koji me uvjeravaju "da ta situacija nema ništa s nama" - i pitam se da li sam ja luda, ili se netko pravi lud među nama, ili smo svi zajedno poludjeli?

Ja nisam luda, to sigurno znam, jer u meni su i danas živi posljednji krikovi Vukovarčana, i naše obećanje da ne ćemo nikada zaboraviti što se dogodilo! Da li smo održali riječ? Nismo!! Jer da smo održali riječ danas bi čula Vaše glasove na CBC-ju, glasove ljudi koje poznam, imena ljudi koji su tako glasni kad novinara nema, a nigdje ih nema kad se treba reći istina. Danas kad gledamo jadne Albance kako se muče mi opet gledamo svoje Vukovarčane, Iločane, Osječane, Kijevčane... kad su i oni bježali iz svojih domova da ne budu poklani. Sjećamo se onog famoznog Cyrus Vanca koji je ugovorio da hrvatsko pučanstvo Iloka napusti svoj grad pred očima svijeta i još dan-danas mi smo i "nacisti, i mi smo uzrokovali da Srbi to rade, jer oni ne mogu zaboraviti užase WW2, i mi smo etnički očistili Srbe iz tzv. "Krajine", i mi smo ih klali i ubijali" - a oni nikome ništa krivi nisu, nevinašca, koje cijeli svijet mrzi a oni nikome zlo nisu učinili!

Gdje ste ljudi, gdje su vam glasovi? Zašto se ne javljate na CFRB kad se onaj Michael Koren upravo ruga Hrvatima i našoj napačenoj djeci ili majkama, ili kad onaj Michael Worthington laže iz sve snage i zagovara te istočne "susjede" koji su tako složni u zločinu? Gdje su Vaša pisma - odgovori na laži, koje srpska zajednica dnevno šalje? Gdje ste bili kad je Ann Petrie mirno izjavljivala "da su Hrvati etnički očistili Hrvatsku i svima je jasno bilo da je ovo danas na albanskoj granici isto što što se dogodilo 1995 godine"? Da li je moguće da nitko - ili rijetko tko - danas smatra da je nama mjesto na radiju - ne braneći Hrvatsku, jer mi smo je obranili krvlju naših najdražih - već da kažete istinu, jer danas je borba za istinu i naša buduća pokoljenja. Ovo je medijski rat - uz onu pravdu koja pada s neba po Srbiji i Crnoj gori - slušajte samo glasove na radiju, ili one pored sebe koji su zamukli!.

Netko mi je rekao "Pazi što pišeš, ovo je Kanada!" Kanada? Zato moram šutjeti i ne reći istinu, koja je jeziva kad se pogleda iz bilo kojeg kuta? Slušam njihove laži na televiziji, na radiju i ne mogu razumijeti kakav je to narod. Pitao me je sin što bi mi Hrvati napravili da netko napadne Hrvatsku kao što je NATO napao Srbiju. Jasno, branili bi Hrvatsku i borili se baš kao što se i Srbi bore protiv NATO-a, no, dodala sam, "Sine moj, ima jedna razlika, i to je ono bitno: mi Hrvati nikada ne bi dozvolili da naša vlada radi ovakve zločinačke stvari koje radi njihova vlada i oni sami, jer Milošević nema nož u rukama - to imaju razni kapetani Dragani i Arkani i njihovi podčinjeni i razni srpski susjedi koji su sami potjerali Albance iz njihovih kuća i onda uzeli njihovu mukom stečenu imovinu, i nisu obranili svoje susjede kad su bili ubijeni, ili dotučeni do smrti. Od kuda ja to znam? Iz moje Hrvatske, ovo isto se dogodilo nama. Evo ti dokaza: sjećaš li se Vukovara? Tamo su Srbi prokazivali svoje susjede Hrvate! Sjetimo se vratara bolnice, Srbina, koji je "dijelio dobro i zlo s braniteljima Vukovara", i koji je - kad su četnici ušli u grad pokazivao ranjenike-vojnice, branitelje Vukovara koji su kasnije jezivo završili na Ovčari? To isto se danas događa na Kosovo, kao što se događalo i u Bosni". K tome sam dodala da do danas nitko od ovih naših "miroljubivih" Srba, koji su sada stalno pred američkom ambasadom s miroljubivim porukama na parolama nije digao svoj glas kad su Srbi ubijali i proganjali - nas Hrvate iz naše vlastite zemlje Hrvatske ili Bosne - a sad bi oni mir? I kao Milošević je jedino kriv!?

A gdje ste vi, Hrvati? Zašto se ne javljate po radiju kad kanadski Srbi, a posebno oni koji su došli direktno iz Krajine, lažu? Zašto ne podsjetite kako kad smo mi tobože etnički očistili Hrvatsku da su odlazili u mercedesima i traktorima prepunim stvari, da su odnosili sa sobom sve, da je s njima bio američki ambasador u Hrvatskoj, kojeg nije bilo kad su naši bježali iz raznih mjesta po Hrvatskoj ili Bosni, iz Knina, Dalja, Vukovara, Škabrnje, Zadruga, Šibenika, Dubrovnika, Cavtata, Konavla, Sarajeva, Srebrenice, Žepe i nema dovoljno mjesta da se stave imena svih gradova i sela gdje su zlikovci proganjali, ubijali i raseljavali nevine ljude - jer tada nije bilo mercedesa ili traktora, gdje je on mogao mirno sjediti, ili TV, koji bi ga snimao jer je velikosrpska vojska bila za leđima naših prognanika i bilo je vjerojatno preopasno za te svjetske "dušebrižnike", jer ti zločinci ne pitaju jesi li Hrvat, Bosanac ili bilo tko - oni samo ubijaju, bez samilosti. Tada jedina pomoć našim prognanicima bila je mrkla noć - spasiteljica, i jasno da američki ambasador ili bilo koji dušebrižnik nije htio biti u tom užasu - no svi oni "znaju" tko je kriv! Gdje su vam glasovi, Hrvati, Bosanci, prijatelji? Zašto ste zamukli i šutite? Da Vas možda suze ne guše?

Kaže se danas je prvi dan ostatka mog života - tako je danas prvi dan naše budućnosti, i danas svjetski moćnici odlučuju u koju vrstu naroda ćemo biti svrstani u budućnosti - a mi Hrvati šutimo, ili se spetljamo - a istina je tako jasna i čista: Srbi lažu kad zinu, i kad otvore usta ne daju nikome do riječi - a njih treba tući istinom koja je jasna: Vi, Srbi, ste započeli rat sa svim svojim susjedima, i koliko god dokazivali kako ste za mir, i da Vas Milošević ne zanima - dokazali ste se svojim djelima svojim susjedima!

Ali pitanje ovih motrišta je: gdje ste vi Hrvati? Javljajte se na radio ili TV, pišite, ne dozvolite da "njihova istina" ponavljana sto puta postane "istina", kao što je već izgleda i postala. Nemojte šutjeti - sada je Vaša dužnost da se javljate gdje god možete. To Vam je sveta obveza. Tako ja mislim.

Valentina

Cijena: \$1.00

No. 32 - 15. IV, 1999



Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

**Čitajte u
ovom broju :**

☐ **Sadržaj na
strani 2**

☐ **Razgovor sa
Stipe Hrkačem**

☐ **Turistička '99
čeka Kosovski
rasplet**

☐ **Glavaš: Povratnici
donose više
novaca
nego turizam**

☐ **Premинуo Ivan
Hetrich st.20**

I drugo....



Zagreb, crkva sv. Marka

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Ing. Vlado Benković, Drago Geoheli,
Dr. Darko Desaty, Jozo Mišetić, Zlata
Jurić, Ing. Slavko Butković, Maja
Freundlich, Ivica Puhalo.

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053
Fax :
(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
Pretplata :
\$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.

Pretplata na "ISKRU" može se
učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :
Full page - \$750.00 per year
½ page - \$400.00 per year
¼ page - \$200.00 per year
1/8 page (bus.card) - \$100.00 per year
Advertising is payable in advance.

Oglasi :
Cijela stranica - \$750.00 godišnje
½ stranice - \$400.00 godišnje
¼ stranice - \$200.00 godišnje
1/8 stranice (posjetnica) - \$100.00
godišnje
Oglasi se plaćaju unaprijed.

SADRŽAJ :

UREDNIKA PIŠE.....	2	
VIJESTI IZ TORONTA.....	3	Vlado Glavaš: Povratnici.....14
VIJESTI IZ HRVATSKE.....	4	Ostavka Ministra Ramljaka.....15
VIJESTI NA ENGLJESKOM.....	5	Ukradena spomen-ploča.....15
KRATKE VIJESTI.....	6	Hrvatske Banke.....15
NATO šteta Srbiji.....	7	Ing.Benković: Hrvatski jezik.....16
Posljedice za Hrvatsku.....	8	Portret: Dr.Carol Laić.....17
CIA i Milošević.....	9	Lijepom Našom:.....18
FBI - Serb threat.....	9	Mojim Očima.....18
Crna Gora.....	10	Jurić : Zapis on suncu.....19
Jakovčić, čelnik IDS.....	10	Vijesti iz Kulture.....20
Turistička '99 čeka.....	10	Novi riječnici akademika Bujasa.....21
Pisma o krizi na Kosovu.....	10	Paška čipka.....21
Freundlich: Hr.probitak.....	11	Europa otkriva Zagreb.....22
Izborni program Šestorice.....	12	Rafting na Savi.....22
Reakcija na program.....	12	Zdravlje:.....23
Nezaposlenost u Hrv.....	13	Naša zajednica.....24
50.4 izbori do ljeta.....	13	Stipe Hrkač.....24
		Dopisi Čitatelja.....25
		Svaštice.....26
		Šport.....27
		Motrišta.....28

Urednica piše:



Vjerojatno ste Vi, dragi čitatelji, kao i ja - nemuć nas obuzima kad gledamo ovu žalost na TV! Jadni Albanci trpe. U ovo vrijeme - kad dolazi proljeće - kad se sve budi i počinje život - oko Miloševića i njegove klike umiru ili bježe! I dok Nijemci, kao i svi ostali pokušavaju naći izlaz iz nemoguće situacije - čak su i mirovni plan osmislili ovih dana - Milošević ima druge planove. Kako kaže jučer "Suddetsche Zeitung" - Zapad se može truditi koliko god hoće, na kraju se sve svodi na to da se pokrene Milošević, a zasad ništa ne govori tome u prilog. Naprotiv, dok se u državama NATO-a ubrzano radi na političkom rješenju, Beograd provokativnim napadima na Albaniju još više zateže maticu rata". Odlično rečeno! Ima ona naša izreka - vuk dlaku mijenja... Za Miloševica se ne može reći čak ni to - jer od kad je počeo harati po Sloveniji, Hrvatskoj i Bosni - i sada po Kosovu - on nikada nije promijenio ni taktiku, ni cilj, a slušajući radio ili TV svjetski čelnici bi još i danas s njim razgovarali - kad bi on samo htio!

Ovih dana imamo mnogo posebnih događaja u našoj zajednici, no mislim da će najzanimljiviji biti posjet novinarku Maje Freundlich. Nadam se da ćete imati priliku vidjeti je na jednom od organiziranih događaja, osobno popričati ili pitati što vas zanima. Mi, iz HRVATSKE ISKRE ćemo pripremiti za idući puta razgovor s Majom Freundlich, u kojem ćemo pitati neka pitanja koja bi vas mogla interesirati.

I na kraju ovog kraćeg pisma, hvala onima koji šalju svoje priloge i pomažu HRVATSKOJ ISKRI. Onima drugima, koji šalju nepotpisane materijale, posebno one ružne - ne trudite se.

Valentina

Slika na naslovnoj strani- Zagreb, crkva sv. Marka

U središtu staroga naselja na brdu Grič "pokraj Zagreba" (spominje se 1201. godine), koje nakon povlačenja mongola dobiva, na temelju Zlatne bule, povlastice "kraljevskog slobodnog grada" (1242. godine) i potom gradi snažne gradske utvrde (dovršene 1266. godine), podignuta je ured pravokutnog središnjeg trga crkva sv. Marka u konstrukciji dvoranskog trobrodnog tipa (XIV - XV. st). Unatoč mnogobrojnim pregradnjama (u stilu baroka i neogotike) i dogradnjama (zvonik iz XVII - XVIII. st.), crkva svojim stilskim obilježjima, a napose južnim bogato obrađenim gotičkim portalom (prijelaz XIV. u XV. st), predstavlja homogenu kompoziciju istaknute vrijednosti.

ŠPORT

Jesu li ugrožena domaćinstva naših klubova u Euro-kupovima

Zagreb, 8, travnja, - Posvemašnja neizvjesnost u svezi dolazećih nastupa naše nogometne reprezentacije u kvalifikacijama za prvenstvo Evrope, mogla bi se uskoro odraziti i na klubove koje će slijedeće sezone igrati u evropskim natjecanjima. Iako se nekima možda čini prerano već sada pisati o tome, sigurni smo da je potrebno odmah poduzeti sve korake kako bi u slučaju produžetka trenutne situacije, hrvatski klubovi u tim kvalifikacijama za evropske kupove bili domaćini u svojim gradovima.

Uostalom, nije li dovoljna opomena iznenadujuća odluka UEFA-e da odgodi zagrebačku utakmicu Hrvatska - Malta, te odugovlačenje UEFA-e za određivanjem termina igranja odgođenih utakmica u kvalifikacijama za EP? Nakon te odgode, doima smo, zapravo je samo mali korak do paljenja crvenog svjetla i našim klubovima za igranje na svojim stadionima. Iskustvo nas, naime, tjera na oprez i - pesimizam.

Stoga je prošloga tjedna Croatijin direktor Mirko Novosel napomenuo kako "Hrvatski nogometni savez mora učiniti baš sve da se dogovorena prijateljska utakmica s Italijom i odigra u Zagrebu 28. travnja". A Croatijin predsjednik, Zlatko Canjuga, ovako odgovara na upit možebitnom strahovanju da bi hrvatski klubovi u kvalifikacijama za evropske kupove mogli biti "iseljeni" sa svojih stadiona "Iako je do klupskih kvalifikacija još naizgled mnogo vremena, slažem se s vama od odmah treba početi djelovati. Jer, očito je da još uvijek prevladavaju psihološke barijere i predrasude prema prostorima bivše Jugoslavije. Bukurešt i Atena su kudikamo bliže Kosovu od Zagreba, pa nitko ne postavlja upit može li se kod njih igrati!! Ili, primjerice, talijanski slučaj - iz talijanske zračne luke Aviano poleću borbeni zrakoplovi, talijanski je

zračni promet poremećen, a naš je normaliziran, ali se svejedno odgađaju naše, a ne talijanske utakmice! I rekao sam Talijanima na sastanku da bi me bilo strah letjeti njihovim zračnim prostorom, a kod nas je, pak, sve sigurno. Svjesni smo, dakle, da se još robuje predrasudama i da se te predrasude mogu i te kako odraziti na razmišljanje čelnika UEFA-e, ali istodobno nadamo se da neće utjecati na njihove odluke, kaže Canjuga i nastavlja - "Trenutna situacija je takva kakva jest, ali do početka kvalifikacija moguće su promjene političkog karaktera.. UEFA će čekati političke odluke, kao što je do sada činila. U klubu sad ne strahujemo od možebitnog gostovanja u kvalifikacijama, ali sigurno je da moramo preventivno djelovati.

Canjuga je rekao i ovo- Pojedine bi se hrvatske državne institucije trebale ažurnije angažirati u ovom nogometnom slučaju. Jer, očito je da nas sad posredstvom športa guraju na Balkan! A ovo je također prilika da potvrdimo kako smo izvan svega toga. U svezi talijanske inicijative za otkazivanjem utakmice u Zagrebu, reagiralo je i hrvatsko Ministarstvo vanjskih poslova, bit će poduzeti određeni koraci prema talijanskoj vladi, kako bi ih se uvjerilo da im jamčimo maksimalnu sigurnost, uistinu nema nikakvog razloga za njihova strahovanja.

I kako biste prokomentirali nesuglasje među brojnim evropskim športskim Savezima u odnosu na športaše iz Jugoslavije? Primjerice, odbojkaši su isključeni iz Svjetske lige, UEFA ne zna što da učini s nogometašima...

- Ne bih želio zadirati u to područje. Odluke se očito donose samostalno, svaki šport za sebe, sve je to stvar pojedinih krovnih organizacija. Iako je činjenica da bi više suglasja svima dobro došlo. (Zlatko Abramović, Vjesnik)

Mennonite

New Life Centre of Toronto

Tečajevi Engleskog Jezika

uz pomoć kompjutera (računara)

LINC Program

(Landed Immigrants and Convention Refugees)

Besplatan dječji vrtić i prijevoz do / iz škole

STUPNJEVI 2,3 i 4

Jutarnja i popodnevna nastava

Zainteresirani se mogu prijaviti u prostorijama

"Mennonite New Life Centre"-a

1774 Queen Street East

Toronto, On M4L 1G7

(Raskrižje Queen Street East i Kingston Road)

Tel: (416) 699-4527

Ovaj oglas i program plaća

"Citizenship and Immigration Canada"

SVAŠTICE

Nešto elektronske mudrosti

- No moving parts, no batteries,
- No monthly payments and no fees;
- Inflation proof, non-taxable,
- In fact, it's quite relaxable;
- It can't be stolen, won't pollute,
- One size fits all, do not dillute.
- It uses little energy,
- But yields results enormously.
- Relives your tension and your stress.
- Invigorate your happiness;
- Combats depression, makes your beam,
- And elevate your self esteem!
- Your circulation it corrects
- Without unpleasant side effects.
- It is, I think, the perfect drug:
- May I prescribe, my friend the hug
- (and of course, fully returnable)

My friend: Hope your day is good for you!

Send this to five people who mean the world to you - brighten someone's day - let them know you care) Send this back to the person who sent it to you! It is well known fact that we each need at least 7 hugs a day for good health. Most of us never reach that goal.

Have you hugged a friend today?

OTOK SUSAK ELITNO TURISTIČKO NASELJE?

Može li mali otočić Susak u lošinjskom arhipelagu u bliskoj budućnosti postati elitnim turističkim naseljem? Susak je jedan od manjih hrvatskih otoka na kojima je prije šezdeset godina bujao život. Na tom otoku s jednim, istoimenim naseljem nekada je živjelo i nekoliko tisuća stanovnika. A onda je počela velika migracija u prekomorske zemlje, tako da danas na Susku živi nešto više od stotinjak ljudi, a u prekomorskim zemljama ima nekoliko tisuća Susčana!

No, Susak je jedan od najatraktivnijih i najzanimljivijih hrvatskih otoka. Tu se posljednjih godina počeo razvijati turizam, na njemu tijekom ljeta boravi mnogo vikendaša, ali još nisu iskorištene sve mogućnosti toga zanimljivog otoka. Primjerice, nerotkinje poslije sunčanja na tamošnjim pješčanim plažama mogu zanijet. Zar se ta zanimljivost, koja je u nekoliko slučajeva i dokazana, ne bi mogla dobro iskoristiti za promidžbu?

Planovi za revitalizaciju otočića Suska postoje, a akcija Vlade Hrvatske kojoj je cilj vratiti ljude na hrvatske otoke, sigurno će utjecati i na taj otočić lošinjskoga arhipelaga. Na otočiću Susku postoji privatna vinarija u kojoj se proizvodi dobro vino. Tu je nekada bila i tvornica za preradu ribe. No, budućnost je Suska u turizmu. Baš zato je i predloženo da se Susak pretvori u elitno turističko naselje. Uvjete za to ima.

Napuštena vojarna i mnoge nenastanjene kuće na Susku mogle bi se preurediti u atraktivni smještaj za turiste. Kad bi se svi ti planovi ostvarili, Susak bi zaista mogao postati turistički otok. Samo tako bi mogao oživiti, postati poznat u svijetu. Uostalom turisti koji tijekom ljeta dolaze na taj otok dive se tamošnjim prirodnim ljepotama. No, otok nema zasad ni dovoljno priljeza za jahte ni ostalih potrebnih sadržaja. Treba zato krenuti korak po korak. Jer jednoga će dana Susak postati pravi turistički raj.

O. V. Mužina, Večernji list, 09. 12. 1998., str. 10. (HIC Vijesti)

RIJETKE BILJKE KARLOVAČKE REGIJE CRETNA BREZA

Prof. Vladimir Peršin

Cretna breza je ugrožena vrsta, a u naše krajeve stigla je za zadnje oledbe-ledenog doba, pa spada u glacijalne relihte. U Hrvatskoj ima svoju južnu granicu rasprostranjenja. Radi klimatskih promjena, a i antropogenih faktora smanjuje se areal cretnih površina. Cretnu vegetaciju nalazimo više u Sjevernoj Europi. Inače, Cretna breza "prati" sjeverne krajeve te je nalazimo na Islandu i Sjevernoj Aziji, dok je u Sjevernoj Americi - nema.

Zaštićena je Zakonom o zaštiti prirode od godine 1963. u svim nalazištima u Hrvatskoj. Breza je bila značajna u životu i mitologiji starih Slavena i Germana. Održala se i u pučkoj medicini kao i u veterini. Upotrebljavaju se svi njeni djelovi kao čajevi, sokovi, tinkture, razni napici i dr. Također se koristi i kao građevni element u seoskoj arhitekturi. Flora Croatica (1869.) na str. 1036... "Draganić et Carolostadium" navodi... da je cretna breza nađena u močvarama kod Draganića, no danas je više nema jer su je uništili melioracijski zahvati. O Cretnoj brezi piše dr. Ivo Pevalek u svom djelu "Geobotanička i algološka istraživanja cretova u Hrvatskoj i Sloveniji" (1924. godina, Rad Jugosl. Akad. 230.) gdje navodi cret u Blatuši za nalazom Cretne breze i nekoliko njezinih formi. Cretnu brezu našao sam 21. srpnja 1963. godine na cretnoj površini u Banskim Moravcima, a zatim na cretu kod Vukmanića. Na oba creta breza je vezana uz mesožderku Rosiku i nekoliko vrsti Maha tresetara i drugih pripadajućih vrsta koje su vezane za cretnu vegetaciju. Također je potvrđeno nalazište Cretne breze kod Samobora. Cretna breza je ugrožena i isušivanjem tla, klimatskim promjenama i samim djelovanjem čovjeka, te bi bilo dobro da se na karlovačkom području Vukmanić i Banski Moravci zaštite efikasije.

(Karlovački Tjednik, 26. 11, 1998, str. 23)



Djevojka u narodnoj nošnji
s otoka Suska



Ivica Puhalo: Savjet

Sve molitve na ovom svijetu
Pomoći Ti neće
Ako siješ oko sebe
Nemoralno smeće!

Ali ako DANAS širiš svuda
Mir, ljubav i slogu
Savjesti ćeš čiste moći -
SUTRA u oči
Pogledat čovjeku i Bogu!

Stoga pošteno igray igru života
Ne guraj laktom, ne podmeći nogu,
Budi dobar - čovjeku, svijetu i tigru -
Jer VRHOVNI SUDAC pitat Te neće
Koliko pobjeda imaš -
Već KAKO si igrao igru!

Vijesti

iz

Toronta i Okolice

MAJA FREUNDLICH NA VEČERI SA HRVATSKOM ZAJEDNICOM

Maja Freundlich, jedna od najjačih novinarskih pera u Hrvatskoj, po prvi puta u Kanadi i USA! Tom prilikom AMCA (Društvo bivših studenata i prijatelja Hrvatskog sveučilišta) poziva vas na večeru u njezinu počast, što će se održati u petak 23. travnja 1999 u dvorani župe Naše Gospe kraljice Hrvata, s početkom u 19. sati.

Organizacija večere upriličena je da biste vi - gosti večere - imali priliku porazgovarati s gđom. Freundlich i dobiti najobjektivnije odgovore o sadašnjem stanju u Hrvatskoj. To je susret s istinom i svim razlozima zašto se Hrvatska nalazi danas u tako dramatičnoj situaciji. Ovaj susret s Majom bit će za svaku pojedinu osobu od osobitog zadovoljstva, jer ćete moći s našom gošćom razmijeniti mišljenja, pitati svako pitanje.

Na ovoj se večeri isto tako opraštamo s dragim prijateljem, koji nas je zadužio: prof. Jasnom Šego. Gđica. Šego se vraća u Domovinu, i na njenom odlasku svi joj zajedno zahvalimo na odličnom poučavanju hrvatskog na Torontskom sveučilištu.

Svakako dođite na ovaj značajan događaj - očekujemo Vas! Za karte (\$25.00 s večerom) nazovite AMCA, Davor Grunwald (416) 222 - 6484; Generalturist (905) 602-8900; HDZ ured(905) 270-2324, župa Naše Gospe Kraljice Hrvata i uredništvo HRVATSKE ISKRE (905) 738-0053 i Hrvatsko-kanadski Kongres, - Požurite s kartama!

Maja Freundlich prvi puta u Kanadi!

Hrvati južnog Ontarija! Ukoliko želite biti pošteno i objektivno informirani o najrazličitijim i najvažnijim temama hrvatskog društva i života, onda iskoristite priliku susreta s gospodom Majom Freundlich koju možete sresti, porazgovarati s njom i koja će vam direktno razotkriti zašto i tko se nalazi u pozadini mnogih događaja koji potresaju Hrvatskom.

Maju možete čuti i s njom porazgovarati na slijedećim događajima:

25. travnja (nedjelja) - Predavanje u Hamiltonu u Hrvatskom Domu na 1925 Barton St. E. Početak u 2 sata popodne (za informacije nazovite HDZ Hamilton (905) 573-1516

1. svibnja (subota) - Predavanje u Mississaugi u auditorijumu "Port Credit Secondary School" na 70 Mincola Rd. E. (Huronario & Mineola E. oko 500 m južno od QEW). Početak u 6 sati navečer. (Za informacije nazovite HDZ Toronto (905) 270-2324)

2. svibnja (nedjelja) - Koncert i večera u Kitcheneru. Koncert na "University of Waterloo" - Humanities Theater, početak u 2 sata poslije podne, večera u dvorani naše crkve u Kitcheneru, početak u 6 sati navečer. (Za rezervacije nazovite HDZ Kitchener (519) 748-6238

Svi ste srdačno pozvani!

PETAK S HDZ-om

Svakog petka navečer u 18:30 u prostorijama HDZ, 19 Dundas Street West, soba # 202 (Dundas & Hwy # 10, u zgradi HKZ) održava se

- gledanje HRTV Dnevnika (satelitski prijenos)
- prikazivanje hrvatskih filmova
- susreti s uzvanicima
- telefonske konferencije s javnim djelatnicima iz Hrvatske

Ulaz besplatan

POZIV NA BANKET

Pozivate se na Proljetni banket H. D. "Međimurje" koji će se održati 15. svibnja 1999. s početkom u 18:30 (6:30 navečer) u svima nama dobro poznatoj dvorani Hrvatske Katoličke Župe Presvetog Trojstva, 2110 Trafalgar Road, Oakville. Pripremamo bogatu večeru, bit će pića po Vašem izboru, a za Vašu razonodu pobrinut će se hrvatska glazba "Treći stupanj".

Upravni odbor H. D. "Međimurje" Vas moli da se odazovete na ovaj naš banket, pošto je prihod namijenjen za pomoć djeci poginulih hrvatskih bojovnika iz Međimurja, te za pomoć dječjem domu hendikepirane djece u Čakovcu. Molimo Vas da sa sobom povedete i svoje prijatelje.

Ulaznice možete dobiti kod svakog člana Upravnog odbora "Međimurje", u uredu hrvatskog radio sata "Zvuci Hrvatske" te ako nazovete slijedeće članove:

Hamilton: Marija Radiković: (905) 537-0917

Flaviano Štanc: (905) 522-3770

Mississauga: Ivan Kovač: (905) 820-2745

PIKNIK PIKNIK PIKNIK

Pozivamo vas na naše društvene piknike koji će se održati:

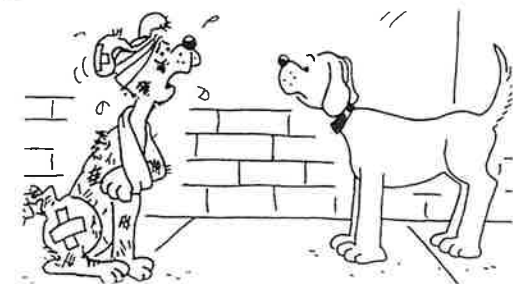
10. lipnja i 22. kolovoza 1999
na Emerald Lake, 11 Concession West (off Highway # 6)
Flamborough, Ontario

Dođite i provedite ugodan dan s nama. Unaprijed vam se zahvaljujemo!

Hrvatsko društvo "Međimurje"

Tajnik Đuro Plačko, tel. ((905) 385-4520

HUMOR



Znaš, moj najbolji savjet ti je: za sve na svijetu,
ne miješaj se među mačke!

Vijesti iz Hrvatske

Pripremila: Valentina Krčmar

HRVATSKOJ UKINUT EMBARGO NA KUPOVINU ORUŽJA I VOJNE OPREME

SAD smatraju da Republika Hrvatska zadovoljava uvjete da postane kupac američke vojne opreme i usluga, priopćio je u petak State Department. Američki predsjednik Bill Clinton je to u četvrtak prenio američkoj državnoj tajnici Madelaine Albright., Hrvatska mora ishoditi odobrenje za svaku kupovinu američke vojne opreme ili usluga (licence-by-licence approval") dodao je glasnogovornik State Departmenta James Rubin. State Department je Hrvatsku za kupca preporučio na temelju opsežnih obrambenih reformi koje je provela hrvatska vlada, uključujući povećanu transparentnost vojnog proračuna i povećan civilni nadzor nad vojskom, rekao je Rubin. (9. 03.99)

TEKST ODLUKE AMERIČKOG PREDSJEDNIKA BILLA CLINTONA Državnoj tajnici

Prikladnost Republike Hrvatske da bude opskrbljivana vojnom opremom i da prima vojne usluge, na temelju Zakona o inozemnoj pomoći i Zakona o nadziru ivoza oružja. Na temelju ovlasti koja mi daje Zakon o inozemnoj pomoći iz 1961. godine, članak 503, (a) te njegovi amandmani, kao i Zakon o nadzoru izvoza oružja, članak 3. (a) (1), ovime odlučujem kako se isporukama vojne opreme i pružanjem vojnih usluga Republici Hrvatskoj jača sigurnost Sjedinjenih država i promiče mir u svijetu. Ovlašteni ste ovu odluku proslijediti Kongresu i objaviti u Saveznom registru.

William J. Clinton

TRI UVJETA HRVATSKOJ ZA PARTNERSTVO ZA MIR

Urednici Jutarnjeg lista iz Vladinih su izvora doznali da su Sjedinjene države postavile Hrvatskoj tri bitna uvjeta za ulazak u Partnerstvo za mir.Prvi je donošenje novog izbornog zakona, pri čemu se nedavno objavljeni prijedlog stručne skupine koju je formirao Vladimir Šeks smatra odgovarajućim rješenjem. Drugi je izručenje Mladena Naletilića - Tute i Vinka Martinovića Štele, koji se nalaze u zagrebačkim zatvorima. Međunarodnom sudu za ratne zločine u Haagu. Treći je uvjet prestanak

napetosti na granici Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Granični problemi između Hrvatske i BiH zamalo su doveli do oružanoga sukoba hrvatske policije i međunarodnih snaga kod Martin Broda u prosincu prošle godine.

Donošenje novog izbornog zakona, izručenje Tute i Štele Sudu za ratne zločine te omogućavanje slobode kretanja na hrvatsko-bosanskoj granici tri su koraka na koje su američki dužnosnici aludirali kada su prošlih dana izjavljivali da će Hrvatskoj biti otvoren ulaz u međunarodne integracije, ako poduzme samo nekoliko potrebnih poteza. Međutim, Amerikanci nisu u potpunosti odustali od svih prijašnjih uvjeta za ulazak u Partnerstvo za mir. Riječ je, naime o tome da SAD i dalje vrlo pozorno prate situaciju u medijima, te da su zabrinute zbog nekih otvorenih problema, poglavito zbog problema s "Tiskom", koji se u diplomatskim krugovima smatra neriješenim. (Image, 10. 4.)

HRVATSKOM POMOĆNOM BISKUPU BIT ĆE OMOGUĆEN IZLAZAK IZ SRJ

Hrvatska je dobila uvjeravanja SRJ da je zadržavanje pomoćnog biskupa Đure Gašparovića nesporazum i očekuje da će mu biti omogućen izlazak iz SRJ. Zagrebački "Jutarnji list" javio je u četvrtak da pomoćni biskup đakovačko-srijemski Đuro Gašparović ima problema s povratkom iz SRJ jer ga jugoslavenske vlasti smatraju vojnim obveznikom. Odmah nakon što je doznao za ovaj slučaj hrvatsko Ministarstvo vanjskih poslova pozvalo je jugoslavenskog veleposlanika u Zagrebu Veljka Kneževića i uručilo mu oštar prosvjed. "Jugoslavenska strana nam je odgovorila da Gašparović neće biti mobiliziran" rekao je glasnogovornik. Gašparović je ušao u SRJ prošlog tjedna kako bi Uskrs proveo sa svojim vjernicima u Srijemu gdje se još uvijek nalazi. On je hrvatski ali i jugoslavenski državljanin i zato prema jugoslavenskim propisima podliježe vojnoj obvezi.

SPIJUN UNUTAR NATO-a BEOGRADU ODAJE CILJEVE NAPADA ?

13. travnja. Postoji mogućnost da špijun iz redova NATO-a srpsku stranu unaprijed obavještava o ciljevima savezničkih napada, te tako omogućuje Beogradu da djeluje na vrijeme i evakuira položaje. Dogodila su se tri incidenta u kojima su jugoslavenske snage točno predvidjele savezničke napade: stoga NATO pojačava nadzor nad osjetljivim informacijama dok se ne pronađe mogući špijun iz vlastitih redova. NATO-vi izvori rekli su da je srpsko ministarstvo

unutarnjih poslova u Beogradu jedne noći bilo puno ljudi, a već sljedeće, kada se dogodio napad na ministarstvo, zgrada je bila napuštena. U drugom slučaju, samo nekoliko minuta prije savezničkog napada na most, srpska policija blokirala je prilaze mostu.

Po izvorima ABC-a, navedene su također hitne poruke za evakuaciju, emitirane na radiju nekoliko minuta prije trenutaka prije prošlotjednog napada NATO-a zrakovlasti plovstva na srpske vojnare. Američki dužnosnici rekli su za američku TV postaju da sumnjaju da je riječ o slučajnosti te da postoje strahovanja o špijunu duboko unutar NATO-a koji obavještava Srbe o savezničkim napadima.

STANJE U CRNOJ GORI

13. travnja, Zapovjednik crnogorske luke Bar jučer je zatražio od jugoslavenske ratne mornarice da njezini brodovi odmah napuste luku nakon što je jugoslavenski ratni brod pucao na zrakoplove NATO-a, objavio je crnogorski radio. Zapovjednik luke Bar, Petrašin Kasalica, upozorio je u pismu zapovjednika jugoslavenske ratne mornarice da pucanje s jugoslavenskog ratnog broda predstavlja provokaciju. U sadašnjim okolnostima luka Bar ne treba zaštitu jugoslavenske ratne mornarice, posebice ne u obliku provokativne akcije, prenio je crnogorski radio. Kasalica je rekao da od početka operacija NATO-a protiv Jugoslavije jugoslavenski ratni brodovi svojevoljno kreću lukom, trežeći zaklone. Želimo vjerovati da su njihove namjere dobre kada tako postupaju, ali ova akcija predstavlja jasnu povredu povjerenja i zlorabu našeg prijateljstva, poručio je Kasalica.

POSljednje vijesti: PROMJENE U HRVATSKOJ VLADI

Zagreb, 14. travnja, Novi ministar turizma bit će Ivan Herak, a ministar pravosuđa dr. Zvonimir Šeparović. Vlada RH prodložit će Hrvatskome državnom saboru rebalans državnoga proračuna, koji se očekuje do ljeta. Po riječima premijera Mateše od sada će biti pet dopredsjednika umjesto četiri do sada, dosadašnjih 20 ministarstava bit će smanjena na 17, broj vladinih ureda smanjuje se na 11 Ministarstvo privatizacije ujedinjuje se s Ministarstvom gospodarstva, a Ministarstvo useljeništa s Ministarstvom razvika i obnove. Iz Vlade odlazi dosadašnji ministar useljeništa, Marijan Petrović, koji je još u prosincu 1990 podnio zahtjev za mirovinu. Sergej Morsan, dosadašnji ministar turizma odlazi za veleposlanika u SRJ. Dosadašnji ministar privatizacije Milan Kovač ostaje u Vladi a njegova će zadaća biti implementacija Daytona i Washingtona, kao i za odnose sa BiH.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 32, 15. IV, 1999

DOPISI NAŠIH ČITATELJA:

U ovoj rubrici objavljujemo Vaše dopise, dragi čitatelji. Kako nam stalno pristizu razni članci ili pisma, smatramo da Vam moramo dati mogućnost riječi i komentara. Jasno, svaki članak ili pismo trebaju biti potpisani - inače će završiti u košu. Koji puta mi iz uredništva ćemo se slagati s Vašim mišljenjem, koji puta ne - to se zove demokracija, sloboda tiska, pa nemojmo kriviti uredništvo ako nam se nešto ne sviđa. Umjesto ljutnje - pero u ruke i pošaljite odgovor - mi ćemo ga tiskati.

Odjeci na.... "Stopping Milošević", The Ottawa Citizen, HRVATSKA ISKRA, br. 31, 3. ožujak 1999

.... Ova tvrdnja je potpuno kriva. Nisu zračni udari NATO-a prisilili Miloševića i bosanske Srbe da pristanu na Dayton, već ofenziva HV i HVO-a (HV je po prethodnom Splitskom dogovoru legalno intervenirao u BiH), koja je oslobodila veliki dio BiH, prijeteci da u dan dva oslobodi i Banja Luku (što su Amerikanci zaustavili). Što se tiče samih zračnih udara, da na terenu nije bilo napredovanja jedinica HV i HVO-a, ništa se ne bi desilo Tomislav

...Tvrdnja da su NATO-vi zračni udari zaustavili rat u BiH i prisilili bosanske Srbe na Dayton se već godinama ponavlja u američkim medijima. Rezultat tog stalnog ponavljanja je da su već i dosta razumni ljudi u Americi počeli vjerovati u tu tvrdnju. Mislim da to uključuje i savjetnike gosp. Clintona. Rezultat je da je NATO krenuo u bombardiranje Srbije i Crne Gore uvjeren da će ih brzo dotući, kao što su to učinili i u BiH, zar ne? Počeli su sa velikim prijetnjama u nadi da će možda to biti dosta. Poslije su shvatili da će ipak morati baciti par bombi. Nakon početnog ležernog bombardiranja i hvaljenja kako im dobro ide, morali su neplanirano požuriti. Trenutno su u treći s vremenom nastojeći srpskim jedinicama nanijeti više štete i usporiti ih prije nego što isprazne Kosovo od Albanaca (Mislim da ovim tempom Srbima treba još najviše 3 tjedna da na Kosovu ne ostane niti jedan živi Albanac)

U svemu tome se nadam da Amerikanci neće previše žuriti i početi koristiti radioaktivno oružje kao u Iraku. Zanimljivo je da je u Iraku danas 5 puta više raka nego prije američkog bombardiranja. Nitko u Americi (tobože) ne zna zašto. Svojedobno je na PBS-u izašla informacija da bi to moglo biti zbog udisanja dima iz američkih topovskih granata punjenih Uranom. Simptomi udisanja Uranovog dima su navodno slični neobjašnjenom Zaljevskom sindromu od kojega su oboljeli mnogi američki vojnici i njihova djeca rođena nakon 1991. Sve diskusije na temu topovskih/tenkovskih granata su brzo prestale.

Neven

(Uredništvo "Hrvatske Iskre" ima puno ime i prezime pisaca ovih pisama)

Obavijest HDZ-a Toronto

Ove godine, u lipnju 1999. vodeća struktura u Hrvatskoj, Hrvatska demokratska zajednica proslavit će desetu godišnjicu postojanja. Tom prilikom, ova politička struktura koja je započela rad kao pokret, postaje svakim danom transformirana u najjaču hrvatsku stranku. Što će se dogoditi na slijedećim općim izborima, nitko ne može predvidjeti, ali naglasak će programa pobjedničke stranke biti na interesima hrvatskih narodnih pobjeda, od nezavisnosti do gospodarskih promjena koji moraju obećati dolazak boljeg standarda.

U tom procesu traženja državnog i narodnog profila, pod novim uvjetima HDZ je obavila ogroman posao. Dio tog posla obavili su i Hrvati u svijetu, u čemu su Kanada, a posebno Toronto odradili velik dio zadatka. Deseta godišnjica je važan

datum u povijesti HDZ-a, pa će tom prilikom bit otiskan zbornik, obljetnička knjiga uspomena i zapisa. HDZ iz Kanade, također, ima sačuvane fakte u životu pokreta, koje sad izdavači u Zagrebu potražuju za potrebe tiskanja knjige. Zato se obraćamo svima, koji imaju fotografije, postere, članke, pozivnice, ulaznice za događaje, interesantna pisma, dakle sve materijale što se odnose na vrijeme djelovanja HDZ u Kanadi, da nam iste ustupe za pripremu knjige. Za sve detaljnije informacije pozovite ured HDZ, u Mississauga, (905) 270-2324, svakim radnim danom od 09 - 13 sati.

Pridružite nam se u djelatnosti što će zabilježiti napore i uspjehe Hrvata u Kanadi u stvaranju nezavisne i demokratske Republike. Drago Geoheli

Nova hrvatska marka!!



Nastavak sa strane 24

na države u tranziciji (s iznimkom na Sloveniju), tako da se postavlja pitanje zašto bi privrednik otvorio pogon u Hrvatskoj, kad to može napraviti u Madjarskoj s radnicima koje plaća dvostruko manje nego u Hrvatskoj?! Medjutim makro situacija u Hrvatskoj je izvanredna, znači inflacija je manja od 4 posto nekoliko zadnjih godina, stabilna kuna koja je varirala najviše 4 posto od listopada 1994. godine, znači kuna je držala svoju vrijednost punih šest godina u odnosu na DM. Za strane ulagače i promatrače najvažniji su makroekonomski uvjeti, pa smo po tim kriterijima u izvanrednom položaju, ali po mikroekonomiji vlada katastrofa. Što će popraviti tu sliku stanja? Prihodi od privatizacije. Svi drugi su rasprodali svoje HEP,telekomunikacije, avio kompanije, televizije i drugo. Svaka država je to već prodala, a mi tek ulazimo u te procese. Eto, u svemu, radili smo pogreške, ali nismo prodali svoje bogatstvo, i dobro je što nismo. Ulaskom u integracione procese s Europom i svijetom dobiti ćemo pomoć koja nam je potrebna, dobiti ćemo mogućnost izvoženja robe na svjetsko tržište. Što veći ulazak stranog kapitala na naše tržište oživjeti će privredne tokove, tržište financija i općenito gospodarstvo, pa i ono iz mikroekonomije. Ako je ova sadašnja situacija ikome pomogla, pomogla je nama!

P. Da li se vrši pritisak na Hrvatsku da proda svoje bogatstvo strancima?

S. Hrkač: Pritisak na Hrvatsku postoji, ali moram naglasiti da je stav hrvatske Vlade da mi hoćemo prodati strancima ono što ne možemo prodati sami , prodavati ćemo selektivno i kad mi odlučimo da nam je pojedina prodaja u interesu. Tako, nismo prodavali hrvatske komunikacije prije tri godine, nego sad kad smo ih izgradili i kad vrijede pet puta više nego li su vrijedili 1995. Znači, to su isključivo naši kriteriji.

Pripremio: Drago Geoheli

DOGAĐAJI U NAŠOJ ZAJEDNICI

Susret sa Stipom

Stipe Hrkač, predsjednik Fonda za privatizaciju RH, zastupnik u Hrvatskom državnom saboru, bio je u posjeti svom matičnom gradu u kojem je boravio do svog povratka u Hrvatsku, Mississauga. Dosadašnje Hrkačeve zasluge za Hrvatsku su nedvojbene. Ne samo da je izgubio visoko menadžersko mjesto u Torontu, time i visoka kanadska godišnja primanja, nego je, igrom sudbine, postao i žrtva nekih bliskih i osjećajnih nelojalnosti. Ipak, izdržao je u prilikama koja su za njega bila nova i izazovna, pa je tako, ustrajnošću karaktera i sakupljenog iskustva postavljan na visoke dužnosničke pozicije. O tome kako će se Hrkač dalje razvijati pod uvjetima nestabilnog i kriznog hrvatskog gospodarstva, ne znamo, ali svi oni koji poznaju Stipu uvjereni su u njegova usmjerenja koja su poštena i hrvatska. U susretu s hrvatskom zajednicom, u sklopu "Petak s HDZ-om", Stipe Hrkač je nastupio s predavanjem od 20 minuta, nakon čega su nazočni postavljali pitanja. Cijeli nastup potrajao je nekih sat i pol, i mnogi su izrazili mišljenje kako se radilo o veoma dobrom predavanju i odgovorima predavača. Prenosimo samo neka pitanja i odgovore koja su zabilježena u večeri nastupa g. Stipe Hrkača.

P. Zbog čega su saborske sjednice tako slabo posjećene, zašto je cijela slika prijenosta iz Sabora tako bijedna u usporedbi s onim što vidimo u Ottawi i Torontu?

S. Hrkač: Hvala na pitanju. Kad je Mudrić bio direktor HTV imali smo raspravu o tome, onako u privatnoj izmjeni mišljenja. Slažem se s ocjenom stanja u Sabora, ali se apsolutno ne slažem s usporedbom. Ne znam da li ste bili u Parlamentu, ali ako ste bili mogli ste vidjeti u Ottawi ili u Torontu, onda pripazite na lica koja se vide na kameri. Naime, u svakom parlamentu rad je na odborima, a u glavnoj sabornici nitko nikoga ne sluša. Nastupi u sabornici su jedino prilika za samopromociju i ništa više. Pripazite drugi put i vidjeti ćete kako su mjesta iza govornika ispunjena jednim te istim licima. To je trik kojim se zastupnici rado služe. Situacija s tim u svezi je jednaka u Hrvatskoj i u Kanadi, samo sto CBC TV kuća to drugačije prikazuje nego li HTV. To nije opravdanje za tu ružnu sliku koju ste zamijetili da postoji u hrvatskom Saboru, ali to će vam dati realniju sliku stanja.

P. Što je Hrvatska učinila u smislu zaštite svojih proizvoda. Vidio sam da se zbog komadića kobasice ide u susjednu državu. Što država čini da se zaštiti seljaka, proizvođača?

S. Hrkač: Imamo dosta problema što se tiče zaštite proizvoda. Prvo, carine su od 0-20 posto na uvoz robe. Dajmo primjer krumpira. Da Hrvatska dozvoli uvoz krumpira iz Mađarske, umirovljenici bi bili zadovoljni jer tada krumpir u Hrvatskoj ne bi bio, recimo, 4 kune kilogram, nego samo jedna kuna, a onaj seljak u Slavoniji koji ne može plasirati svoj krumpir zato što je njegov krumpir dva-tri-četiri puta skuplji nego mađarski, on traži da carina na krumpiru bude mnogo skuplja nego li je to postojeća, a umirovljenik traži da carina bude nula. Evo, u tome se sastojе dileme. Drugo, ove pojave su medijski raspravljaju samo za robu koja se donosi iz Bosne i Hercegovine, ali gotovo se nikakva pozornost ne poklanja onom što se donosi iz Mađarske, Slovenije, Austrije i Italije. A to je daleko više po iznosima novaca potrošenog vani i po količini robe unešene u



Gosp. Stipe Hrkač s majkom

Hrvatsku. Da se mene pita ja bih zabranio uvoza svih prehrambenih artikala u osobnom automobilu. Kao usporedbu, probajte unijeti u Kanadu samo jednu kobasicu, to je gore nego da opsuješ mater kraljici Elizabeti. Nema ni teorijske šanse da uvezeš meso u Kanadu, a kod nas kad bi država zabranila uvoz hrane, pogotovo iz Mađarske, to bi izazvalo revoluciju.

P. Može li država urediti da bankarski sustav u Hrvatskoj postane u redu? Koliko bismo samo mi, iz Kanade, ulagali u hrvatske račune, pa i uz niže kamate kad bi postojala sigurnost tih računa. I drugo pitanje, zašto smo mi koji živimo na ovom kontinentu u diskriminatorskom položaju vis-a-vis Hrvata, recimo, iz Njemačke. Nas se tretira s automobilima i bijelom tehnikom drugačije samo zato što naši automobili ne odgovaraju europskim standardima, a naša bijela tehnika radi na struji od 110V?? Tako mi ovdje ne možemo koristiti povlastice koje Hrvati iz Europe mogu. Zašto je to tako?

S. Hrkač: Mislim da niste dobro informirani. Ja mogu kupiti robu u Njemačkoj i uvesti je bez plaćanja carine, ukoliko imam pravo na carinske povlastice. No, plaća se PDV i to nema veze sa carinom. Prije nije bilo PDV, i o tome se radi. Vi, eventualno, možete kupiti opremu i ovdje na 220 V, ali to mora onda biti novo, jer tu opremu ne možete koristiti ovdje. Znači, ako ne plaćate carinu, onda plaćate PDV, i u tome se ne razlikujemo od kuda dolazimo, iz Njemačke ili iz Kanade. Što se tiče ulaganja u Hrvatsku, zbog nastale situacije najbolje je ulagati u nekoliko različitih banaka, recimo tri, i to u one za koje ja mislim da su najsigurnije. S druge strane, neću stavljati u Gluminu banku gdje su mi nudili 23 posto kamate na položeni novac. Zašto? Zato ako mi netko nudi takve kamate, onda se ja pitam koliko banka mora dobiti da bi imala ikakovu korist od uloga?! Dakako, to nije fer pitanje, jer prije dvije godine to se nije postavljalo zato što su ljudi mislili na stari način. Mislili su da će brzo obrati korist, a malo su poklanjali pozornosti da li država garantira ili ne račune za štednju. Međutim, danas, država garantira račune do 100 tisuća kuna.

P. Da li Hrvatska ima ekonomski plan za različita polja djelatnosti, pod kojima bi Hrvatska mogla biti konkurentna na svjetskom tržištu, ne u svemu, nego barem na nekim poljima?

S. Hrkač: Da li Hrvatska ima plan- ima! Hrvatska ima katastrofalno stanje u mikroekonomiji, znači, preveliki broj umirovljenika, premali broj zaposlenih, plaće previsoke u odnosu

Nastavak na strani 25

Vijesti na engleskom News in English

By: S. L. Butkovic

Croat refugees from Kosovo

SKOPJE (HINA) - About one hundred Kosovar Croat refugees who have been temporarily accommodated in Macedonia will be flown to Zagreb from Skopje, Croatian President's advisor for humanitarian issues, Slobodan Lang, told Hina.

The action, ordered by President Franjo Tudjman, is being organised by the refugee care centre at the Croatian Embassy in Skopje.

Land said a Croatian delegation has visited Macedonia and Albania to get acquainted with the humanitarian situation and establish possibilities of providing assistance to refugees.

"Special attention is being paid to Croatian citizens and their families. Croatia does not forget its own," Lang said.

Croatia is prepared to receive about 3,000 refugees from Kosovo. A group of some 30 Croat refugees from Kosovo has already arrived in Zagreb last week.

Croatian Caritas help to Kosovo

ZAGREB - (HINA) The Croatian Caritas has so far delivered 64 tones of goods to Kosovo Albanians, mostly food and 12,000 blankets.

Payments of more than US \$43,000 have been made to Caritas' bank account earmarked for the same purpose. president of Caritas Croatia

Ivan Prendja told a press conference in Zagreb on Wednesday.

Caritas will continue with the action, and soon a ship of 600 tones of goods will sail towards the Albanian port of Drac, Prendja told the press conference.

Caritas Croatia offered European caritas' its mediation, to deliver humanitarian help to Kosovo victims via Croatia, Prendja said. A telephone conference will be held on Friday with European Caritas' regarding the issue, Prendja concluded.

12 victims of Serb aggression

VUKOVAR / ERDUT - (HINA) - Remains of 12 persons killed during the Serb aggression on Croatia were exhumed in the eastern Croatian town of Vukovar.

After a longer break, members of the Government Commission for Detained and Missing Persons continued the exhumation of victims in the Vukovar-Srijem County.

Exhumation will be conducted at 32 locations in Vukovar.

The president of the Government Commission for Detained and Missing Persons, Ivan Grujic, told Hina that the remains of the victims were exhumed at several locations.

At the same time, three wells are being tested (searched) in the Osijek-Baranja County's town of Erdut for it is believed that bodies of victims were dumped there, Grujic said.

Also present during the exhumation were representatives of the international community.

Nine hundred persons are still considered as missing in the Vukovar-Srijem County, and 1164 in the Osijek-Baranja County, Grujic concluded.

ERDUT BRIDGE HIT BY NATO

ERDUT (HINA) - A bridge across the Danube River linking the eastern Croatian town of Erdut with the Yugoslav town of Bogojevo was hit during a NATO air raid overnight.

The bridge is closed for traffic, and an investigation is under way to estimate the damage, the police officer Zeljko Vajda said.

Last Saturday a border bridge between the Croatian town of Ilok and the Yugoslav town of Backa Palanka was also hit during an air raid and cannot be used for traffic.

Due to damage caused by NATO strikes, two roads and one railroad bridge over Danube River have been closed.

The road border crossings Ilok-Backa Palanka and Erdut-Bogojevo and the railroad crossing Erdut-Bogojevo have been closed.

Traffic on the border crossings has been halted due to security reasons, the protection of lives and property of the citizens of Croatia and foreign visitors.

Euro Integration

ZAGREB (HINA) - The context in which Croatia is seeking possibilities of accelerated integration into all Euro-Atlantic institutions, both security and economic, has been significantly changed by the developments in the Federal Republic of Yugoslavia (Serbia/Montenegro), and a real possibility is being opened for Croatia to speed up the accomplishment of those priorities of the state policy, said Croatian Economy Minister Nenad Porges.

Novi Sad

TIME (April 19,1999) - With the Danube River severed at Novi Sad - Yugoslavia's second-largest city - by NATO's destruction of two key bridges, hundreds of cargo ships and other vessels have been unable to reach their destinations along the 2,850-km artery. The river blockage has also disrupted shipments via Black Sea, including loads of Russian and Ukrainian iron ore.

VERBATIM

"We are up against a dictator who has shown he would rather rule over rubble than not rule at all."

BILL CLINTON,
U.S. President, on Yugoslav leader Slobodan Milosevic

KRATKE VIJESTI (2. - 15. travnja 1999.)

1. travnja 1999. Hrvatska žrtvoslovno društvo (HŽD) zatražilo je od Haškog međunarodnog suda za ratne zločine da optuži Slobodana Miloševića zbog njegove odgovornosti za zločine počinjene u ratovima u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Kosovu. "Pozdravljamo odluku glavne tužiteljice Haškog suda L. Arbour da pred sud izvede zločinca zločina Željka Ražnjatovića, ali žalimo što je samo najavljena mogućnost optužbe Miloševića i to samo za zločine nad Albancima na Kosovu. Podsjetivši na Miloševićevu odgovornost za stradanja Hrvata u Domovinskom ratu, a posebice za uništenje Vukovara, Šeparović je oštro osudio Miloševićevu genocidnu politiku.

2. travnja 1999, ZAGREB, Prihvatanjem Programa sanacija i restrukturiranja poduzeća "Tisak" hrvatska je Vlada odlučila da šest hrvatskih banaka - Hrvatska poštanska banka, Privredna banka Zagreb, Dalmatinska, Splitska, Dubrovačka i Istarska banka - postanu vlasnici tog poduzeća. Konzorcij banaka preuzet će vlasništvo "Tiska" za jednu kunu po dionici. Time će, po ocjeni predsjednika Uprave "Tiska" Chrisa Bojanovića, najveći hrvatski distributer prestati baviti političkim pitanjima i svojom sudbinom, nego konkretnim operativnim poslovima distribucije tiskovina. Po programu sanacije predviđeno je dodatno ulaganje 45 do 60 milijuna DM.

3. travnja, SARAJEVO, Glavni zapovjednik stabilizacijskih snaga u BiH (SFOR) general Montgomery Meigs izjavio je da su njegovi vojnici minirali prugu Beograd - Bar koja djelomice prolazi preko teritorija BiH, jer su postojale inidicije da će jugoslavenska strana tu prometnicu uporabiti za vojne svrhe. Američki je general izjavio novinarima da bi prelazak vojnih snaga susjedne države preko teritorija BiH bio jasno kršenje Daytonskog sporazuma što SFOR ima zadaću spriječiti.

5. travnja, ZAGREB, Izaslanstvo hrvatske vlade i hrvatskih gospodarstvenika otputovati će u SAD u okviru poslovne i trgovinske misije RH. U Chicagu se otvara Gospodarstvena konferencija o trgovinskim i poslovnim mogućnostima u RH, dok će u četvrtak biti potpisan Protokol o budućoj suradnji između dvije gospodarstvene komore. Istoga dana u Chicagu bit će svečano otvoren Generalni konzulat RH.

6. travnja, ZAGREB, Vijeće Hrvatske RTV na današnjoj je sjednici donijelo odluku o raspisivanju novog natječaja za izbor urednika HTV. Predhodno je, uz jedan suzdržan glas, prihvaćena ostavka Marije Peakić - Mikuljan te je razriješena dužnosti glavne urednice. Glavni direktor HRT-a Ivica Vrkić zadužio je Hloverku Novak Srzić da, do izbora novog glavnog urednika HTV-a obnaša tu dužnost.

7. travnja. ZAGREB, "Ovo je pobjeda Zagrepčana i korak ka pobjedi pravne države", izjavio je Milan Bandić, predsjednik gradskoga SDP-a, pozdravljajući odluku kojom je Ustavni sud osporio sedmogodišnju zabranu okupljanja na središnjem zagrebačkom trgu. "Pozivamo predsjednika Gradske skupštine i gradonačelnicu da uredbu hitno ukinu", rekao je Bandić novinarima na Trgu Bana Jelačića, na kojemu su 1992, kao i na nekim drugim lokacijama, zagrebačke vlasti zabranile održavanje javnih skupova. SVIJET: Lord Owen, koji se toliko proslavio svojim prijedlozima o podjeli BiH i idejama za vrijeme agresije na Hrvatsku i BiH, je predložio kao moguće rješenje kosovke krize da Kosovo dobije svoju autonomiju, a kao kompenzaciju radi gubitka Kosova, Srbija bi dobila dio BiH.

8. travnja, ZAGREB, Ministar gospodarstva Nenad Porges izvijestio je članove Vlade da je osiguravajuća tvrtka Lloyd iz

Londona uključila istočnu obalu Jadrana, time i hrvatsku obalu od sjevera do juga, u zonu ratnog rizika. U ovom trenutku bez povećanja premija, ali to ima nemjerljive preceptivne štete, kazao je Porges. Zlatko Mateša je izjavio kako akcija NATO-a na SRJ nanosi teške štete hrvatskom gospodarstvu. po riječima ministra Porgesa već su otkazani pojedini ranije dogovoreni poslovi. "Bit će problema s lukama, brodarima, pomorskim prijevozom, agentima", kazao je ministar Porges.

9. - 11 travnja 1999, DUBROVNIK, Turistička je podsezona na jugu Hrvatske izgubljena. Neki od velikih inozemnih touroperatora otkazali su cjelogodišnje programe, a veći dio još smatra otvorenom mogućnost dolaska u glavnoj sezoni, rečeno je na današnjem sastanku župana dubrovačko-neretvanskog kraja Ivana Šprlje s predstavnicima turističkog gospodarstva i Turističke zajednice Županije. ZAGREB, Hrvatske je vlada odobrila isporuku humanitarne pomoći vrijedne 18 milijuna kuna namijenjene izbjeglicama s Kosova, a pomoć će biti upućena u Makedoniju i Albaniju. Za Albaniju upućena humanitarna pomoć sastoji se od roba iz hrvatskih državnih robnih zaliha: 3000 tona brašna. 60 tona ribljih konzervi, 29 tona mesnih konzervi. 12,5 tona sapuna, 59 tona sredstava za pranje i osnovnu higijenu te 3000 pokrivača, a u Makedoniju ide 2000 tona brašna, 53 tone ribljih konzervi, 38 tona higijenskih sredstava i 11 tona mesnih doručaka..

13. travnja, Đakovački i srijemski pomoćni biskup danas je dobio dozvolu od Glavnoga stožera Jugoslavenske vojske za povratak u SR Hrvatsku, zahvaljujući intervenciji hrvatskog ministarstva vanjskih poslova.

14. travnja, Vjesnik, Kad su u. srijedu, 31. ožujka, srpske snage sigurnosti zaposjele kuću albanskog čelnika Ibrahima Rugove kako bi ga prisilili na sastanak s Miloševićem, među sedamnaestero opkoljenih - članovima Rugovine šire obitelji - slučajno se zatekla i Renate Flottau, dopisnica njemačkog Der Spiegel-a. Ona opisuje šest dana koje je kao taokinja provela u neizvjesnosti s Rugovinom obitelji svjedočeći kako su Srbi primorali albanskog želnika na suradnju. Rugovin potez, piše novinarka, potez je čovjeka koji je svjestan da nema drugog izbora. Nakon povratka iz Beograda Rugova je bijesan, Milošević nije imao nikakav konkretan prijedlog za rješenje krize, već je upotrijebio Rugovu u propagandne svrhe. Rugova je uvjeren da zapadni političari neće pridavati nikakva značaja njegovom potpisu na tzv. "političkom rješenju" jer se "zna u kakvom je on položaju."

15. travnja, London, Britanski minstar obrane George Robertson izjavio je da međunarodni sud za ratne zločine počinjene u bivšoj Jugoslaviji traži Željka ražnjatovića Arkana zbog pokolja 250 muškaraca odvedenih iz vukovarske bolnice, jedne od najgorih epizoda rata u Hrvatskoj. Dosad su se pojedinosti optužnice držale u tajnosti. ZAGREB, Sudeći po rezultatima telefonskog istraživanja Večernjeg lista provedenog 13. travnja birači ne razlikuju većinski i razmjerni izborni sustav. Dok za mnoge izborni model u generalnom smislu nosi puno nepoznanica, kod odgovora vezanih uz tretman dijaspor na izbornim ispitanicima (njih 450) svi su bili vrlo određeni: gotovo 90 posto ih je imalo sasvim jasan stav. Njih 56, 9 posto smatra da hrvatskim državljanima izvan Hrvatske ne treba omogućiti glasovanje za Sabor, a 29, 6 posto da treba. Od onih koji su za dijasporu u Saboru, njih 36,8 posto zadržalo bi ih na sadašnjih 12 mjesta, 38, 4 posto smanjilo bi broj zastupnika, a 16,5 posto bi taj broj povećalo.

VAŠE ZDRAVLJE: NIKOTIN, KOFEIN I OSTALE DROGE

Od davnina ljudi puše ili uzimaju razne droge kao opijum iz maka, kokain iz lišća koke, marihuanu iz konoplje, pejtli iz kaktusa i nikotin iz duhana. Osim ovih prirodnih tvari, koji utječu na raspoloženje ili mijenjaju ljudsko ponašanje, moderni čovjek upotrebljava i sintetske spojeve kao alkohol, barbiturate, amfetamine, valium, librium, heroin i LSD. Ove i mnoge druge slične tvari mijenjaju osnovnu kemiju mozga na način koji još nije potpuno poznat. Neke promjene su prolaznog karaktera, kada se kemija mozga vraća na normalu nakon nekoliko sati ili najviše dva dana, ali ima i takovih drastičnih promjena kemije čitavog tijela, nakon kojih se mozak vrlo teško oporavlja.

ZLOUPOTREBA I OVISNOST

Zloupotreba droge (engl. abuse) je karakterizirana izvjesnim ponašanjem osobe bez ikakvih vidljivih znakova bolesti. Na pr. povremeno upravljanje automobilom pod utjecajem droge; uzimanje alkohola unatoč liječničke zabrane radi čira na želucu; opetovano uzimanje droge unatoč toga da je osoba svjesna da takovo ponašanje može dovesti do fizičkih, društvenih i psiholoških problema na poslu, u školi ili kod kuće.

Osobe koje su ovisne o drogi (engl. addict) pokazuju neke od ovih znakova: uzimanje droge u sve većim količinama tokom duljeg vremenskog perioda; nemogućnost prekida s drogom zbog neugodnih poteškoća koje ovisnik ima prilikom odvikavanja (engl. withdrawal symptoms); potrošnja vremena na pronalaženje, uzimanje i oporavljanje od droge; smanjeno stručno i osobno djelovanje i odgovornost; smanjivanje drugih aktivnosti.

Smatra se da ovisničke droge utječu na neurotransmitere u mozgu, spojeve koji prenose električne impulse s jednog neurona na drugi preko tzv. sinapsa. Ti impulsi su osnova svih moždanih i živčanih aktivnosti, a njihovo prenošenje je kompleksan biokemijski proces.

Ljudi koji uzimaju ovisničke droge plaćaju visoku cijenu za svoju naviku. Neke droge obuzdavaju apetit, druge pak prouzrokuju izrazit porast u motornoj aktivnosti i raspoloženju pa ovisnici često nemaju potrebu za hranom. Obično im ponestane novac, te jedu nezdravu hranu. Slaba ishrana s pomanjkanjem vitamina i minerala je vrlo česta među ovisnicima. Korisnici kokaina ponekad boluju od bulimije, pušači marihuane često žude za slatkim jelima. Poznato je da pušenje duhana snizuje "dobar kolesterol" (HDL) u krvi, koji štiti od bolesti srca. Pušenje pospješuje razvitak arterioskleroze, aritmije, moždane kapi, srčane angine i ostale bolesti srca i žila.

Ovisnička ponašanja i njihove loše fizičke i prehrambene posljedice se mogu kontrolirati, sprječavati i dovesti na normalu. Smatra se da je oko 50 milijuna ljudi u SAD i Kanadi prestalo pušiti duhan. Svi su oni smanjili svoj rizik da obole od srčanih bolesti. I uživanje kokaina izgleda da je u opadanju.

CIGARETE I NIKOTIN

Naučno je dokazano da je pušenje cigareta ozbiljna opasnost po zdravlje i da je odanost nikotinu primarni razlog za pušenje. Pušenje ima također značajne efekte na prehranu pušača. Državno zdravstvo u SAD i Kanadi je izjavilo da je upotreba duhana jedan od prvih uzroka smrti u našem društvu i da se taj loš običaj može vrlo lako spriječiti ili predusresti. Oko 400,000 ljudi u ove dvije zemlje umire godišnje od bolesti uzrokovanih pušenjem, uglavnom od srčanih bolesti i raka pluća, usta i grla.

Ovisnički faktor u cigaretama je nikotin, alkaloid koji se nalazi u listu biljke duhana. Nikotin se iz dima cigarete vrlo brzo apsorbira kroz usta, dušnik i pluća u krv i mozak. Jednom kad je u organizmu nikotin se veže za svoje receptore u mozgu. Na taj način on utječe na neurotransmitere koji igraju razne uloge u

radu mozga. Na primjer oslobođeni adrenalin je uzrok ubrzanom radu srca, povišenom krvnom tlaku i pojačanom metabolizmu.

Nikotin je izvanredno ovisnička droga. Njegova upotreba dovodi do navike, pojačane snošljivosti i žudnje. Kad se količina nikotina u krvi i mozgu smanji, onda počinju poteškoće odvikavanja, koje su najveća prepreka za prestanak pušenja. To su glavobolja, mučnina, proljev, smanjeni tlak krvi, usporen rad srca, umor, besanica, razdražljivost, tjeskoba, potištenost i naravno požuda za cigaretom. Te poteškoće obično traju oko tjedan dana, a i dulje dok sasvim ne prestanu.

Ne postoji jedan jedini način da se prestane pušiti. Neki ljudi prestanu pušiti postepeno, a drugi kažu da je najbolje naglo prestati (engl. "cold turkey") i hrabro izdržati sedam dana opterećenih neugodnim smetnjama prilikom odvikavanja. Neki nađu utočište u specijalnim klinikama i potpornim grupama. Žvakaće gume koje sadrže nikotin mogu se sada dobiti u ljekarnama bez recepta. One mogu spriječiti neminovno dobivanje na težini tokom odvikavanja od pušenja. Liječnici tvrde da je pušenje veći riziko za zdravlje nego onaj od nekoliko dobivenih kilograma. Uostalom, prekomjerna težina se može smanjiti primjerenom dijetom i tjelesnom vježbom.

KOFEIN

Sklonost kofeinu je prehrambena ovisnost na ovom kontinentu. Taj gorki alkaloid se nalazi u kavi, čaju, koli, kakau, raznim pićima i jelima te u mnogim lijekovima na ljekarničkim policama. Osoba koja popije četiri ili pet šalica kave konzumira oko 400 miligrama kofeina. Djeca koja piju "soft drinks" uzmu i do 100 mg dnevno.

Nema sumnje da je kofein droga, no da li je zaista adiktivna nije sigurno. Ali znamo da milijuni ljudi ovise o svojoj jutarnjoj kavi! Kofein je vjekovima poznat kao stimulant i antisoporifik. Kofein može dići čovjeka iz pospanosti, dosade i malaksalosti. On stimulira centralni živčani sustav i srce, relaksira mišiće u dušniku, ima diuretsko djelovanje i pobuđuje želučane sokove.

Sumnja se, ali nije potpuno dokazano, da kofein povisuje razinu kolesterola u krvi ili da aktivno djeluje na razvoj srčanih bolesti. Radi toga liječnici preporučuju umjerenost u uživanju kofeina (1-2 šalice kave dnevno), a pogotovo kod onih osoba koji naginju arteriosklerozi i kod žena trudnica i dojilja.

OSTALE DROGE

Droge kao heroin, kokain i marihuana, koje su sada ilegalne, bile su u upotrebi od davnina kao lijekovi ili kao narkotici koji mijenjaju raspoloženje.

Nezna se da li učestalo uživanje marihuane ima ozbiljne nepovoljne posljedice na psihi pušača, ali se zna da može prouzrokovati rak pluća. Marihuana mijenja doživljaj vremena i prostora, izaziva osjećaj blagostanja (euforiju) i smanjuje sposobnost logičnog mišljenja i jasnog govora. Kod nekih prouzrokuje halucinacije, osjećaj panike i paranoje. Dovodi do problema kod rukovanja alatima i vozilima, radu u školi i struci.

Uživanje kokaina i heroina je postala prava socijalna pošast. To su ovisničke droge koje uzrokuju vrlo neugodne poteškoće prilikom njihovog odvikavanja. Kokain je snažni stimulant centralnog živčanog sustava, koji uzrokuje nemir, uzbuđenost, osjećaj mentalne snage i hrabrosti, a veće doze dovode do drhtavice, grčeva, pa i smrti. Heroin se dobiva sintetski iz morfina i četiri puta je jači od morfina. Heroin je narkotik koji prouzrokuje euforiju, a prekomjerna doza može prouzrokovati smrt uslijed prestanka disanja i rada srca.

Izvadak iz knjige: Dr. Victor Herbert, *Total Nutrition*, 1995.

Priredio: Dr. Darko Desaty

EUROPE DISCOVERS ZAGREB

The Croatian metropolis has become a new "discovery" for British tourists. "Tired of Paris" Already been to Dublin? Then go to the Croatian capital, it's cool - at least that's what the British edition of ELLE recommends

"Believe it or not, there still is one lovely medieval city which has not yet been flooded with hordes of tourists and chains of fast food restaurants. Zagreb, the capital of Croatia, has returned the old shine to the most beautiful European city east of Paris."

Thus begins an article on Zagreb published in the January issue of the British edition of Elle magazine. Writing for the travel section, author Dudi Appleton expressed her elation over discovering Zagreb, which she characterized as "some sort of new Prague - a city in which you can spend a wonderful weekend, a lovely and exciting place, but with much less tourists."

The article goes on to state that the Croatian capital has a strong history, beautiful architecture and more museums per square meter than any other city on the planet. It also mentions that evenings can be spent in the theatre, at a concert or in one of the city's numerous galleries. "And after everything, when you're in Zagreb, act like a Zagreb native do. Sit in one of the hundreds of cafes and just watch the world as it passes by," says Appleton, adding, "Like all truly civilized cities, Zagreb has Mediterranean working hours, so after late evenings, at about 10 p.m. be prepared to hit the bars and nightclubs."

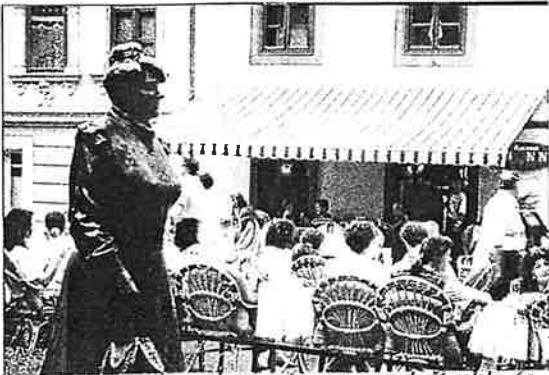
Appleton also visited Tkalčićeva street, which she describes as the largest cafe in the world, as well as several

PRVI ZAGREBAČKI RAFTING NA SAVI, MIRNOJ I OKUPANOJ SUNCEM

Posljednja subota prevrtljive veljače obradovala nas je prekrasnim vremenom, danom za kojega slobodno možemo reći da je bio jedan od prvih pravih vjesnika proljeća. Dok se Sava bljeskala okupana suncem, polako smo se skupljali pokraj mosta u Podsusedu kako bi sudjelovali u spuštanju Savom do Jadranskog mosta, projektu prvotno nazvanom Rafting fašnik koji je zbog loših vremenskih uvjeta za trajanja karnevalskih dana odgođen. Budući da je već počela korizma fašnička je atmosfera izostala, no to se ne bi moglo reći i za dobru zabavu.

Negdje oko 13 sati dobili smo potrebnu opremu - prsluke i specijalne čizme te smo pod vodstvom našeg skipera, Zvonka Drakšića zvanog Kula, spustili čamac i otisnuli se od obale. Osim skipera, ostatak osmoročlane posade našeg čamca činili su novinari, svi po prvi put na plovidbi rijekom. Iako rafting slovi kao uzbudljivi, dinamični i pomalo opasni sport, plovidba uglavnom mirnom površinom Save nije predstavljala veću opasnost za fotoreportersku opremu u našem čamcu.

Zapravo, s najvećim smo se uzbuđenjem suočili na samom početku plovidbe. Nakon što smo se otisnuli od obale i nakon što su nas iskusni raftingaši iz susjednih čamaca malo isprepadali sudarajući se s našim (što je, ubrzo smo shvatili, njihova omiljena i bezopasna zabava) prepustili smo se riječnom toku.



restaurants, where she enjoyed štrukli (a sort of cheese strudel) and roasted turkey with mlinci (cooked dough), local specialties which she recommends to Elle's readers. She did, however, note that Zagreb is not exactly Europe's shopping capital, although she found a number of good boutiques where the prices are lower than in Great Britain.

Zagreb's night-life particularly impressed Elle's reporter, who visited the Hard Rock Cafe, the B.P. Club, Sokol and finally Gjuro II, where she danced until the wee hours with a wee bit of help from vodka and Red Bull. "Tired of Paris? Already been to Dublin? Then go to Croatian capital, it's cool." Appleton recommends at the end of her feature on Zagreb. (Croatia Weekly, Febr. 11,99, page

Kula, nas skiper, zaokupio nam je pažnju preporučavajući doživljaje sa Svjetskog prvenstva u raftingu. Bili smo na rijeci tek par minuta i upravo smo trebali proći ispod Podsusedskog mosta kada smo shvatili da nam se čamac opasno približio jednom od nosivih stupova mosta uz kojeg je izraslo povećanje stablo. Njegove grane, pružene nisko iznad vode, najednom su se ispriječile pred nama. U sekundi smo pomislili kako što bolje zaštititi lice, već pomireni s činjenicom da će nas razgranata stabljika izgrebati i - prevrnuti u vodu.

- Svi na dno čamca, uzviknuo je Kula posve smirenim tonom, a mi smo se istog trena sagnuli. Nakon par sekundi Podsusedski je most ostao za nama, a mi smo nastavili ugodnu i mirnu plovidbu do Jadranskog mosta koja je trajala gotovo tri sata.

No, dok smo mi slušali Kuline priče o doživljajima na raftingu i uživali u sunčanom danu, u jednom od preostalih 14 čamaca iz naše povorke nastala je panika. Netko je cigaretom progorio dno i čamac im se sve više punio vodom. Stoga je posada počela na sve načine izbacivati vodu van, ali je zahvaljujući iskusnom skiperu ulazak vode zaustavljen, a plovidba nastavljena.

Iako su se u ovu povorku uključili uglavnom mladi, u jednom se čamcu našla čitava obitelj, zajedno s njihovim najmlađim četverogodišnjim članom. Dječak i njegov nešto stariji brat veselo su nam mahali da im se približimo, a njihov nam je otac rekao kako im je ovo prva plovidba rijekom.

Nastavak na strani 11

3. Večernji list, 05. travnja 1999., str. 16.

NATO DOSAD NANIO JUGOSLAVIJI JEDANAEST MILIJARDI MARAKA ŠTETE

13. DAN - Ponedjeljak, 5. travnja

- NIŠ - zgrada Zapovjedništva III. armije Vojske Jugoslavije
- Industrijska zona - Tvornica duhana Niš
- BEOGRAD - vojarna VJ u Ulici cara Dušana
- Aerodrom "Surčin"
- Zgrada policije i vojni objekti na Zvezdari
- ZEMUN - Zapovjedništvo ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane Vojske Jugoslavije
- Robna kuća
- Poljoprivredni fakultet
- Športska dvorana "Pinkij"
- RAKOVICA - vojni objekti, a oštećena je i Tvornica motora "21. maj"
- BATAJNICA - aerodrom
- SOMBOR - terminal Naftne industrije
- RAŠKA - most na Ibru
- PRIŠTINA - Aerodrom "Slatina"
- KOSOVSKA MITROVICA - most u mjestu Jezgrovici
- TREPČA - repetitor "Kutlovac"
- LESKOVAC (selo) - skladište goriva
- KRALJEVO - Vojarna "Ibarski rudari"
- JOSANIČKA BANJA na brdu Pogrebini - repetitor

12. DAN - Nedjelja, 4. travnja

- BEOGRAD - Zapovjedništvo Vojske Jugoslavije
- Skladište goriva u bloku 79 kod Toplane Novi - Beograd
- Skladište naftnih derivata "Jugopetrola" na Čukarici
- Policijska akademija na Banjici
- Komunikacijsko čvorište
- KRALJEVO - selo Bogutovac, skladište goriva "Beopetrola"
- PANČEVO - Rafinerija nafte
- BAČKA PALANKA - most preko Dunava
- ŠTRPCI - pruga Beograd - Bar (dio kroz BiH) nekoliko kilometara pruge onesposobio SFOR
- LUČANI - Tvornica kemijskih proizvoda "Milan - Blagojević"
- ČAČAK - Tvornica "Sloboda"

11. DAN - Subota, 3. travnja

- BEOGRAD - zgrada Ministarstva unutarnjih poslova SRJ
- NOVI SAD - most "Slobode" preko Dunava

10. DAN - Petak, 2. travnja

- VRANJE - vojarna VJ
- KURŠUMLIJA - elektrana

9. DAN - Četvrtak, 1. travnja

- NOVI SAD - Petrovaradinski most preko Dunava
- PRIŠTINA - oštećen most na pruzi Magura - Belačevac, 15 km od Prištine

8. DAN - Srijeda, 31. Ožujka

- BEOGRAD - vojni objekti u okolici
- Vojne instalacije na Avali
- NOVI SAD - vojni objekti
- PRIŠTINA - vojni objekti
- PANČEVO - vojni objekti
- BAJINA BAŽTA - na planini Torniku srušen repetitor

7. DAN - Utorak, 30. Ožujka

- PRIŠTINA - razorena Postaja srpske specijalne policije
- Vojarna VJ "Kosovski junaci"
- PODGORICA - aerodrom "Golubovci"
- PANČEVO - Tvornica aviona "Utva"
- BATAJNICA - aerodrom
- ČAČAK - Tvornica "Sloboda"

6. DAN - Ponedjeljak, 29. Ožujka

- ĐAKOVICA - vojarna VJ
- PODGORICA - aerodrom "Golubovci"
- PANČEVO - Tvornica aviona "Utva"
- MALIŠEVO - 4 tenka Vojske Jugoslavije
- PRIŠTINA - vojni objekti
- LESKOVAC - vojarna Vojske Jugoslavije

5. DAN - Nedjelja, 28. Ožujka

- BEOGRAD - aerodrom "Surčin"
- BATAJNICA - vojni aerodrom
- ČAČAK - prvi put gađana Elektronska industrija "-Sloboda" (300 milijuna dolara)
- NIŠ - aerodrom
- PRIZREN - vojarna Vojske Jugoslavije
- SOMBOR - aerodrom i vojna postrojenja
- GLAVA-ZETE - vojna postrojenja
- PODGORICA - aerodrom "Golubovci"

4. DAN - Subota, 27. Ožujka

- JAKOVO kod BEOGRADA - sjedište protuzrakoplovnog raketnog divizion SA-2
- "Dvina"
- SREMČICA kod BEOGRADA - raketno-tehnički divizion
- OBRENOVAC - raketni položaji SA-2
- MLADENOVAC - raketni položaji SA-2
- SMEDEREVO - raketni položaji SA-2
- BEOGRAD - skladišta streljiva na Topčideru
- Vojna postrojenja na Avali
- TUZI (15 km od Podgorice) - vojna skladišta
- RADOVČE - vojni poligon
- Planina GUČEVO kod LOZNICE - TV repetitor i S-aerodrom
- PANČEVO - Tvornica zrakoplova "Utva"
- ALEKSINAC - vojarna VJ
- ĐAKOVICA - skladište streljiva u vojarni "Devet Jugovića"
- LOZNICA - repetitor i radiopredajnik

3. DAN - Petak, 26. Ožujka

- KORAČICA KOD BEOGRADA - raketni sustav SAM
- PRIŠTINA - Vojarna "Maršal Tito"
- HAJVAJLIJA na Kosovu - uništena ključna jugoslavenska baza specijalnih postrojbi
- Planina GOLEŠ - komunikacijski centar
- BATAJNICA - aerodrom
- PANČEVO - pista aerodroma
- NIŠ - Vojarna "Mija Stanimirović"
- Aerodrom
- Repetitor na planini Jastrepcu
- KRALJEVO - Aerodrom "Ladjevci"
- ARANĐELOVAC - radarski centar
- ČAČAK - Aerodrom "Ladevci"
- PODGORICA - Aerodrom "Golubovci"
- ULCINJ - vojarna VJ
- TRSTENIK - Vojna tvornica "Prva petoletka"
- UROŠEVAC - vojni objekti

2. DAN - Četvrtak, 25. Ožujka

- PODGORICA - Aerodrom "Golubovac"
- Radarski sustavi
- DANILOVGRAD - vojarna VJ, radarski sustavi i protuzračna obrana
- SUTOMORE - radarski sustav
- BATAJNICA - aerodrom
- PANČEVO - Tvornica zrakoplova "Utva"
- BEOGRAD - Zrakoplovni zavod "Moma Stanojlović"
- NIŠ - Glavni stožer III. armije VJ
- Pista niškog aerodroma
- LUČANI - Poduzeće "Milan Blagojević"
- KULA - Centar za specijalnu obuku MUP-a
- UROŠEVAC - velika vojarna VJ
- Brdo BUKULJA - vojno komunikacijsko središte VJ

Nastavak na idućoj strani

William Montgomery:
"I BEZ NATOa -- HRVATSKA MOŽE
SAMA ZAŠTITITI SVOJ TERITORIJ"

Hrvatska i Sjedinjene Američke Države su u posljednja dva tjedna učinile velike i konkretne korake u međusobnom približavanju, kako na gospodarskom tako i na političkom planu. Razmjena pisama predsjednika Clintona i Tuđmana u svezi zračnih napada NATOa na Jugoslaviju, kao i prošlotjedni razgovori ministra Granića i američke državne tajnice Albright, te konferencija u Chicagu o poslovnim mogućnostima i ulaganjima u Hrvatsku, pokazuju da Sjedinjene Države ozbiljno računaju s Hrvatskom kao s pouzdanim partnerom u regiji. Američki veleposlanik u Hrvatskoj William Montgomery odgovorio je na nekoliko pitanja Vjesnika, vezanih za priključenje Hrvatske Partnerstvu za mir i američkim sigurnosnim jamstvima u slučaju napada iz Jugoslavije.

** Iz nedavnih izjava američke državne tajnice gđe. Albright i ministra Granića proizlazi da bi Hrvatska uskoro mogla postati članicom Partnerstva za mir. Kada bi se to moglo dogoditi?*

- Državna tajnica Albright i ministar Granić dogovorili su se da će se intenzivirati dijalog o hrvatskim težnjama da pristupi NATOvom programu Partnerstvo za mir, u svjetlu snažne potpore Hrvatske operaciji "Združena snaga". Radujemo se uskoj suradnji s vašom Vladom na razmatranju napretka koji je do danas postignut u uvjetima izloženim u našem "Putokazu" za Partnerstvo za mir, a koji obuhvaćaju napredak u provedbi Daytonskog sporazuma, povratku i nacionalnom pomirenju, te demokratizaciji. Kao što sam već rekao mnogo puta, trenutak ulaska Hrvatske u Partnerstvo za mir ovisit će o Hrvatskoj.

** Ako bi Hrvatska pristupila Partnerstvu za mir, što konkretno SAD od nje očekuju?*

- Partnerstvo za mir je osnovano s ciljem poticanja politike i vojne suradnje između NATOa i drugih demokratskih europskih zemalja privrženih sličnim idealima. Iako članstvo u Partnerstvu za mir podrazumijeva kontinuiranu privrženost svake zemlje partnera demokratskim vojnim ciljevima Saveza, uključujući i civilnu kontrolu vojske, transparentnost u vojnom planiranju i proračunu, kao i interoperabilnost sa snagama NATOa, ono ne podrazumijeva posebne vojne obveze. Partneri mogu izabrati "a la carte" žele li sudjelovati u određenim vježbama ili aktivnostima, ili to ne žele. Članstvo u Partnerstvu za mir isto tako zemlji omogućuje konzultacije s NATOom kada je zemlja suočena s izravnom sigurnosnom prijetnjom, te pruža najbolju pripremu za države koje su zainteresirane za članstvo u NATOu.

** Očekuju li SAD, recimo, ustupanje nekih baza u Hrvatskoj?*

- Ne postoje nikakvi uvjeti ustupanja baza kao preduvjet za članstvo u Partnerstvu za mir.

** U slučaju kopnene intervencije NATOa na Kosovu očekuje li se i konkretni vojni angažman (trupe) zemalja članica Partnerstva za mir?*

- NATO se nije odlučio na kopnenu intervenciju na Kosovu u neprijateljskom okruženju. Ne želim spekulirati o posljedicama nečega što se nije dogodilo. Naš plan, koji je predstavljen stranama u Rambouilletu, obuhvaćao je mimo okruženje, prihvatljivo za sve strane u sukobu, kao na primjer u Bosni. U tim okolnostima, kao i u Bosni, široki krug zemalja bio bi pozvan na sudjelovanje.

** Hrvatska je stavljena pod američki "sigurnosni kišobran" u slučaju napada iz Jugoslavije. Držite li izvjesnom mogućnost nekog osvetničkog napada?*

- Državna tajnica Albright proslog je tjedna u Washingtonu izvijestila ministra vanjskih poslova Granića da bi svaki pokušaj od strane Beograda da proširi sukob na Hrvatsku doveo do još dublje izolacije SRJ i do eskalacije sukoba s NATOm. Ta su jamstva slična onima ponuđenim drugim susjednim zemljama koje nisu članice NATOa upravo zbog toga što Savez ozbiljno shvaća prijetnju moguće odmazde od strane SRJ. Ne bih želio preuveličati tu prijetnju, ali bih želio naglasiti da Sjedinjene Države cijene potporu Hrvatske i drugih susjednih zemalja upravo zbog toga što ona u sebi nosi značajne rizike. Isto bih tako, međutim, želio dodati da, za razliku od drugih takozvanih susjednih država, Hrvatska ima snažnu i sve učinkovitiju vojsku koja je u potpunosti sposobna zaštititi hrvatski teritorijalni integritet. To bi vas trebalo ispuniti samopouzdanjem i ponosom. Zlatko Herljević, *Vjesnik*, 09. travnja 1999., str. 7. (HIC Vijesti)

NATO strikes could have serious consequences on Croatian economy

At today's session of the Croatian government, Prime Minister Zlatko Mateša reiterated that NATO air strikes could have serious consequences on the Croatian economy. The reason for his repeated warning was a result of the British Lloyd's decision to declare the eastern shores of the Adriatic Sea a "war zone risk". According to Prime Minister Mateša, Croatian diplomacy should inform the British government of what damage such hasty decisions could cause. Economic Minister Nenad Porges stated that already the "Victor Lenac" shipbuilding company has lost business as a result of this decision. Aside from a Croatian diplomatic initiative, Minister Porges announced he personally would contact the party that cancelled the said business. (Večernji 8. travnja 1999)

Nastavak sa strane 7

- KRALJEVO - Aerodrom "Lađevci"
- KOSOVSKA MITROVICA - vojni objekti
- 1. DAN - SRIJEDA, 24. Ožujka
- BATAJNICA - vojni aerodrom
- BEOGRAD - Avala - radarski centar
- RAKOVICA kod BEOGRADA - radarska postaja
- Tvornica motora i helikoptera
- ŽARKOVO - Vojno-tehnički institut
- KRAGUJEVAC - Tvornica oružja i automobila "Zastava"
- PRIŠTINA - Aerodrom "Slatina"
- DANILOVGRAD - vojarna VJ
- NIŠ - aerodrom
- KRALJEVO - Aerodrom "Lađevci"
- UŽICE - aerodrom
- PODGORICA - Aerodrom "Golubovac"



"That patient you diagnosed with multiple personalities is on lines 1, 2, 3 and 4"

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 32, 15. IV, 1999

Novi rječnici akademika Željka Bujasa:
Englesko-hrvatski i Hrvatsko-engleski

Za akademikom Željkom Bujasom (1928. - 1999.), nedavno preminulim istaknutim anglistom i leksikografom, ostalo je hrvatskoj jezičnoj znanosti mnogo vrijednih djela, među kojima i, na žalost, nedovršeni veliki enciklopedijski Hrvatsko-engleski rječnik kojemu su, stjecajem nepovoljnih okolnosti (stečaj negdašnjega izdavača, Grafičkoga zavoda Hrvatske), objavljena samo dva sveska (građa od A do O). Premda nije uspio dovršiti to leksikografsko djelo (u teškim nedavnim godinama stjecanja hrvatske samostalnosti izravno se uključio u službu domovine i kao diplomat i kao saborski zastupnik), akademik Bujas podario je suvremenoj hrvatskoj leksikografiji drugi istinski pothvat: usporedne jednosveščane rječnike, englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski, od kojih svaki ima više od tisuću i pol stranica!

Rječnici su posve dovršeni (suvremeni ne samo po građi i objašnjenjima, nego i po tome što su priređeni na kompaktnom disku) i bit će objavljeni za otprilike mjesec dana u izdanju zagrebačkoga Nakladnog zavoda "Globus", čiji je direktor Tomislav Pušek prije petnaestak godina i potaknuo akademika Bujasa na izradu toga priručnika. Autor na žalost nije dočekao objelodanjivanje svoga velikog djela; ono će za njim živjeti svoj život u svakodnevnom dodiru s mnogobrojnim potencijalnim korisnicima i ostati kao trajna vrijednost hrvatske novije dvojezične leksikografije.

Sam akademik Bujas u predgovoru svojim rječnicima navodi dva osnovna zahtjeva na koja djela te vrste moraju odgovoriti: to su beskompromisna suvremenost i jezična otvorenost -- "suvremenost podrazumijeva ažurnost i aktualnost; jezična otvorenost jamči puni raspon izraza (od biranoga do slenga i tabua) i tematike (od teologije, da tako kažemo, do tehnologije)". Pridržavajući se tih načela, Bujas u svojim rječnicima nudi mnogo toga inovativnoga čega u postojećim englesko-hrvatskim i hrvatsko-engleskim dvojezičnicima nema. Na primjer, prvi se put bilježi i britanski i američki izgovor; prvi put se donose praktične pretvorbene tablice anglo-američkih mjera s metričkim, tj. hrvatskim ekvivalentima; prvi se put prilaže poredbeno-civilizacijski (američko/britanski) dodatak autorskih tekstova; obuhvaćeno je dosad najviše građe iz američke civilizacije i američkoga engleskog, posebno slenga (američkim se engleskim, napisao je autor, služi 76 posto svih izvornih govornika engleskoga jezika, među njima i najbrojnija skupina iseljenih Hrvata, ona u SADu i Kanadi); najpotpunije se dosad predočava tzv. nekonvencionalni vokabular (s vulgarizmima, seksualnim žargonom i tabu izrazima); prvi put se dvojezičnik usmjerava na određeni tip engleskoga teksta: upravo na najbolje razumijevanje suvremenoga jezika, onoga najzastupljenijega u medijima, publicistici, bestsellerima; u hrvatskom pak dijelu osobito se pomno vraća izvornost i dostojanstvo hrvatske riječi koje je bilo zamućeno u godinama srpskih jezičnih pritisaka.

Mirjana Jurišić, *Večernji list*, 30. 03. 1999., str. 19. (HIC)

Željko Bujas rođio se 16. veljače 1928. godine u Pagu. Diplomirao je engleski jezik s književnošću i ruski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od godine 1954. radi na Filozofskom fakultetu u Zagrebu; najprije kao asistent, zatim kao docent (od 1965.), izvanredni profesor (od 1971.) i redovni profesor (od 1974.). Godine 1965. stekao je stupanj doktora lingvističkih znanosti. Preminuo je 15. ožujka 1999. u Zagrebu u 71. godini života.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 32, 15. IV, 1999

PAŠKA ČIPKA SVEHRVATSKI SUVENIR

PAG - Paška čipka je tradicionalni paški vez koji je danas postao jedan od najvažnijih identitetnih elemenata Grada Paga, dio njegove povijesti i prošlosti, ali ponajviše od svega, dio njihova ponosa. Paška čipka krenula je na svoj put prije više stoljeća, izrađivala se nekada više, a nekada manje, no nikad nije izrađivanje čipke u Pagu potpuno nestalo. Kada nije bilo organiziranog šivanja, tada se radilo u kućama, radile su starije i mlađe paške čipkarice čije su ruke izradile stotine tisuća komada čipki, a da nikada iza sebe nisu ostavile potpise. Kada je početkom ovog stoljeća utemeljena Škola paške čipke i ova je rukotvorina prvi put krenula na svoj put prema svijetu, nailazeći na divljenje gdje se god pojavila. Trajalo je to do početka Drugog svjetskog rata, a onda se nastavilo nakon ponovnog rađanja Škole paške čipke, u okviru Srednje škole Bartula Kašića. Bilo je to 1994. godine. Počelo je organizirano učenje šivanja paške čipke, ali je u isto vrijeme započeo i angažman oko njenog predstavljanja u svijetu. Uslijedile su izložbe u Zagrebu, Ljubljani, Hamburgu, Vicenzi, a planiraju se izložbe u Parizu, Madridu, Londonu i New Yorku. Ponovno buđenje zanimanja za pašku čipku imalo je i u Pagu vrlo konkretnu posljedicu, bolje rečeno vrlo lijepe rezultate. Naime, iz Škole paške čipke u nekoliko je godina izašlo pedesetak novih čipkarica. Uz to, se potreba za njihovim ujedinjavanjem u udrugu, pa je tako osnovana Udruga paških čipkarica "Frane Budak". Na čelo udruge izabrana je Neda Oroš. Ovih dana na redu je još nešto, za pašku čipku vrlo značajno.

- Javili smo se na javni natječaj koji je raspisalo Ministarstvo turizma RH, odnosno TZH pa smo poslali pašku čipku. Radi se o natječaju za svehrvatski suvenir, kaže Neda Oroš. Vjerujem kako ima dosta razloga da se paška čipka prihvati kao pravi hrvatski suvenir, jer ona je kao takva posvuda i doživljena. Omoť za pašku čipku koja je poslana na natječaj izrađen je u Etnološkom muzeju u Zagrebu, čiji su stručnjaci napisali i popratni tekstualni materijal. Na tome smo im izuzetno zahvalni. Oni su nam i do sada uvijek pomagali i bili su u svim stvarima vrlo ljubazni.

Tako se paška čipka našla na stolu komisije koja će, vjeruje se, za oko mjesec dana raspravljati i odlučivati o suveniru Hrvatske, a među ostalim i o paškoj čipki. Teško je za sada govoriti o rezultatu sudjelovanja Paga u tome, no ovdje ipak svi vjeruju kako će se paška čipka vrednovati na pravi način. Bilo bi to bitno, smatraju paške čipkarice i zbog zaštite paške čipke, odnosno zbog toga da se ne događaju bilo kakve problematične situacije s čipkom. Naime, kada se čipka jednom zaštititi, bit će lako dokazivati ako je netko negdje kupio krivotvorinu.

J. Portada, *Novi list*, 06. 04. 1999., str. 18. (HIC)

Jedan vrlo učeni uglednik iz Japana napisao je nakon posjeta Hrvatskoj: "Hrvati su ljudi jake vjere, imaju dar velike ljubavi i kadri su oprostiti svojim neprijateljima. Kako su sretni ti ljudi, čija vjera seže 1700 godina unatrag (Biskup Fumio Hamao)

Strana 21

PREMINUO IVAN HETRICH

U Stubičkim toplicama u ponedjeljak, 5. travnja je, nakon kratke i teške bolesti, u 78. godini umro Ivan Hetrich, jedan od utemeljitelja Hrvatske televizije, redatelj, spiker, tv voditelj i novinar, izvijestila je Hrvatska televizija. Rođen je u Vinkovcima 1921. godine. Studirao je režiju na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu. Od 1946. godine radio je kao spiker, reporter i redatelj tadašnjega Radio Zagreba, a od 1956. kao televizijski redatelj, voditelj i novinar. Hetrich se istaknuo i kao radio dramski redatelj i voditelj Dramskog studija, a autor je i nekoliko radiodrama, te mnogih obradbi proznih i kazališnih dijela za radio.

Ivan Hetrich bio je i jedan od utemeljitelja Televizije Zagreb na kojoj je režirao osamdesetak tv drama, filmova, te dvije serije "Kuda idu divlje svinje" i "Kapelški kresovi". Od njegovih dramskih ostvarenja ističe se, primjerice "Vražji otok" Miroslava Krleže i Ive Stivičića, ali ne treba zaboraviti i ostale drame prvih hrvatskih televizijskih autora - Krešimira Novosela, Ivice Ivanca, Ive Stivičića, Miljenka Grgića, koje je Hetrich režirao za televiziju. Režirao je i film za djecu "Veliko putovanje" i više kratkometražnih filmova. Ivan Hetrich je režirao i dvadesetak kazališnih komada. Pet godina je bio dramaturg u Zora filmu, a predavao je režiju na Akademiji dramskih umjetnosti.

Kao novinar i voditelj iznimne naobrazbe uspješno je vodio i televizijske emisije "Ekran na ekranu"; "Tri, dva, jedan... kreni!". Ivan Hetrich ostao je zapamćen kao zaštitni znak zagrebačke televizije, čak i onim mlađim tv gledateljima koji se možda i nisu rodili u vrijeme njegove najveće radne i kreativne aktivnosti. Stasao je usporedo s televizijom, od početka pronalazeći sebe u pionirskim danima osvajanja novog medija. Bio je podjednako uspješan spiker, voditelj niza emisija, intervjuist, kao i redatelj, autor tv serija i dokumentarnih priloga sve do posljednjih godina kada su ostale zapamćene njegove vrlo uspješne serije poput onih "Srce u zavičaju" i "Srdačno vaši" u kojima je na najbolji mogući način prikazao život i djelovanje uglednih hrvatskih umjetnika i javnih djelatnika sa gotovo svih područja umjetničkog stvaralaštva.

Ostao je zapamćen po svom profesionalizmu, hladnokrvnosti i dostojanstvenom nastupu kojim je mirno bez vlastita isticanja i nametanja suvereno vodio sugovornike kroz emisije, dajući im priliku da maksimalno iskažu svoje osobnosti. Tim umijećem postao je nenadmašnim voditeljem. Za njega je njegov posao medijskog posrednika u službi vijesti koju treba priopćiti gledateljima, uvijek bio u prvom planu i najvažniji zadatak kojem je podređivao vlastite sklonosti i želje. A tek u režiji televizijskih drama i serija dao je oduška vlastitim autorskim težnjama pokazujući punu širinu i raznovrsnost osobnog stila, sklonosti i obrazovanja.

Br.S., Hina, *Vjesnik*, 06. travnja 1999., str. 13. (HIC Vijesti)

SJEĆANJE NA MATU LOVRAKA

Stota obljetnica rođenja klasika naše dječje književnosti Mate Lovraka (1899. - 1974.) obilježena je jučer u Društvu hrvatskih književnika. Autora nezaobilaznih knjiga mnogih djetinjstava - "Družbe Pere Kvržice", "Vlaka u snijegu", "Djece velikog sela", "Neprijatelja br. 1", "Zelenog otoka" i drugih, kojemu će 14. ožujka biti i 25. obljetnica smrti, tom su se prigodom prisjetili dr. Ante Stamač, dr. Joza Skok i Anđelko Novaković.

Ono što romane i priče Mate Lovraka čini značajnim i zanimljivim i danas činjenica je da je, poznavajući odlično autentično ruralno djetinjstvo, koje je jednostavnom fabulom i

cijelom galerijom nezaboravnih likova opisivao u svojim djelima, istovremeno uspijevao prepoznati i opće osobine dječje psihologije i emocija, rekao je, među ostalim, dr. Skok. Pri tome je u svojim pričama, kako je istaknuo dr. Stamač, uvijek znao naći konsenzus između mladog pojedinca i mladog društva, avanturizma i zavičajnog duha, poručujući i nama da trebamo pokušati ostvariti sklad između vlastite prirode, vremena u kojem živimo i svojih bližnjih.

V.L.A., *Večernji list*, 09. ožujka 1999., str. 30. (HIC Vijesti)

Zagreb je volio Slovenku Viku Podgorsku

Sutra će se u predvorju Hrvatskog narodnog kazališta svečano otkriti poprsje dramske umjetnice Vike Podgorske što ga je izradila akademska kiparica Marija Galetović-Ujević. Vika Podgorska rođena je u Bistrici v Rožu (Koruška) 1989. godine, a preminula je 1984. u Mariboru. U tom je gradu 1919. upisala glumačku školu koju je vodio Hinko Nušić, tada je nastupila prvi put u tamošnjem Narodnom gledalištu. U dvije sezone na slovenskoj je sceni odigrala brojne uloge.

Godine 1921. gostovala je sa svojim suprugom Nušićem u Zagrebu. Uspjeh je bio toliki da su oboje angažirani trajno u Drami HNK. U više od tri desetljeća stvorila je nekoliko stotina različitih uloga, među kojima su zapažene Jeljenka u Gundulićevoj "Dubravci", Vojnovićeva Anica u "Maškaratama ispod kuplja" te Šenoina Dora Krupićeva u "Zlatarovu zlatu". Osobito se dobro snalazila u Krležinim dramama. Bila je Margetićka u "Vučjaku", Laura Lenbachova "U agoniji", koju je igrala 20 godina. U svim komadima Milana Begovića glumila je glavne uloge, Giga Barićeva ostat će zapamćena kao nedosegnuta. Poslije Drugog svjetskog rata ponovila je svoje kreacije, a dobro se snalazila i na radiju i na televiziji. Gostovala je i u slovenskim teatrima, a 1961. nagrađena je Nagradom Vladimira Nazora. Autorica poprsja akademska kiparica Marija Ujević-Galetović nagrađena je 1989. Nagradom grada Zagreba, a godinu potom osvojila je Nagradu Zagrebačkog salona. Zagrepčani od 1987. mogu uživati u njezinu vrlo uspjelom spomeniku Augustu Šenoi.

Z.C., *Večernji list*, 25. ožujka 1999., str. 12. (HIC Vijesti)

Praznik cvijeća u Splitu

SPLIT - Od 4. do 9. svibnja u sklopu fešte svetoga Dujma u Dioklecijanovim podrumima održati će se 24. Praznik cvijeća. Organizatori, Gradsko Poglavarstvo i splitska Turistička zajednica, najavljuju oko 80 izlagača iz Hrvatske i inozemstva.

Iako nam okolnosti, kazao je Miroslav Buličić, predsjednik Organizacijskog odbora, ne idu baš na ruku zbog poznatih događanja u susjedstvu, očekujemo da ćemo premašiti lanjsku brojku izlagača i još jednom korektno odraditi ovu manifestaciju, koja je za Split i okolicu svojevrsni sajam ljepote.

Prema riječima Marije Crmarić, predsjednice Izvršnog odbora, organizatorima su već stigle i prve prijave izlagača. Već po tradiciji, u zapadnim podrumima bit će organiziran izložbeni dio manifestacije s asortimanom lončarica, dendrološkoga i suhog materijala, cvjetnim aranžmanima i suhim programom. Na istom mjestu bit će upriličeno i natjecanje florista, a sve će to ove godine prvi puta moći promatrati i posjetitelji sajma. Istočni dio podruma rezerviran je za komercijalni dio (prodaja sadnica i materijala), a 24. Praznik cvijeća bit će popraćen i izborom najljepšega obiteljskog perivoja, te onoga uza javne ustanove i ugostiteljske objekte.

Z.Sa., *Slobodna Dalmacija*, 07. 04. 1999., str. 15. (HIC Vijesti)

5. Vjesnik, 06. travnja 1999., str. 2.

CIA NIJE HTJELA POMOĆI U SVRGAVANJU MILOŠEVIĆA, TVRDI NEWSWEEK

U doba najveće krize u BiH, čelništvo američkih obavještajnih službi nije prihvatilo mogućnost da pomogne svrgavanje Slobodana Miloševića, piše tjednik Newsweek u broju koji nosi nadnevak 12. travnja. Tvrdi se da je nekoliko djelatnika CIA-e na Balkanu u vrijeme prije daytonskih pregovora potajice u sjedište te agencije u Langleyju dovelo glavnog urotnika, tadašnjeg Miloševićeva političkog savjetnika.

Newsweek piše da je on s nekolicinom vodećih srbijanskih dužnosnika iz tog vremena, te uz potporu skupine generala ratnog zrakoplovstva i još nekih jugoslavenskih oficira bilo pripravno svrgnuti Miloševića. Vjeruje se, navodi dalje tjednik, da direktor CIA-e John Deutch, nesklon "prijavim urotama", nije prihvatio takvu mogućnost. Zavjerenici su, navodno, tražili novčanu potporu i obećanje da će nakon uspjelog prevrata biti ukinute sankcije Jugoslaviji i otvoren pristup međunarodnim institucijama.

Newsweek ističe da njegovi novinari nisu mogli provjeriti te tvrdnje kod Deutcha jer nije uzvraćao na njihove telefonske pozive, dok je glasnogovornik CIA-e Bill Harlow izjavio da osobno o zavjeri ne zna ništa, a kada bi i znao, ne bi mogao komentirati. Jugoslavenski predsjednik Slobodan Milošević "morat će podnijeti račune zbog brutalne jugoslavenske kampanje i nastavka etničkog čišćenja" koje se trenutačno provodi na Kosovu, ističe se u priopćenju Europske unije. Priopćenje je objavljeno nakon što je u sjedištu NATO-a u Bruxellesu održan sastanak o usklađivanju humanitarne pomoći desecima tisuća kosovskih izbjeglica.

Milošević se mora naći pred sudom za ratne zločine zbog genocida koji provodi nad kosovskim Albancima, napisao je bivši američki državni tajnik Warren Christopher u Washington Postu. Madeleine Albright je izjavila da mnogi u međunarodnoj zajednici, a među njima i SAD, danas dvoje je li uopće više ikada moguće pregovarati s Miloševićem. "Iako Milošević nije optužen za ratne zločine, nema nikakve sumnje da je on politički odgovoran za krvoproliće na Kosovu", rekla je američka državna tajnica.

"Smatram da je Miloševiću mjesto pred Haaskim sudom za ljudska prava, a ne za pregovaračkim stolom", rekao je njemački ministar obrane Rudolf Scharping u intervjuu za njemačku televizijsku postaju Ntv. Kineski tisak Miloševića hvali kao "narodnog heroja". Državni list Yangcheng Evening News donosi njegov portret pod nazivom "Naprijed ususret bombama". Kineski mediji smatraju Miloševića "čeličnim čovjekom koji se usuduje izdavati naredbe supersilama, on je figura koja se neće dati podjarmiti od Zapada i narodni heroj koji je uspio u tome da ga njegov narod slijedi na samo jedan poziv i podizanje ruku". Kineski novinari nazivaju ga "herojem" i "drugim Titom". Kineska državna televizija emitira stare jugoslavenske filmove u kojima se prikazuje borba naroda bivše Jugoslavije protiv Njemačke u Drugom svjetskom ratu.

MILITARY PERSONNEL, FBI warns of threat. A letter written in Serbo-Croatian urges American Serbs to kill.

Members of the military in Colorado and across the nation have been warned to watch for terrorism at home as NATO continues bombing Yugoslavia.

The warning comes after the FBI intercepted a letter last week that calls for attacks on American service members within the United States. The letter, written in Serbo-Croatian, surfaced first in Milwaukee and then in Chicago and Sacramento, Calif., said Barry Babler, spokesman for the FBI's Milwaukee office.

The letter had been sent to individuals who turned it over to local police. "Kill secretly or even better publicly, (and) always leave behind a trail of who you are, for example, 'Welcome to Serbia' and such," reads the letter, which was directed toward Serbian-Americans.

FBI agents haven't been able to trace the undated, unsigned letter to any person or group or place of origin, Babler said. A phone number on the letter hasn't led to the writer, he said.

No acts of violence have been connected with the letter, Babler said. Shortly after translating it, the FBI notified the military. Some commanders have sent copies to members, including all 2,700 Marine Corps recruiters in the country, but there hasn't been any blanket distribution of the letter.

The letter is the equivalent of a vague bomb threat, something the military receives often. But given the current NATO bombing campaign, some commanders are using it to remind troops to be careful.

"We took the opportunity to remind all of our recruiters that these threats are out there," said Lt. Jeff Sammons, spokesman for the

Marine Corps Recruiting Command.

"We are not on an installation or base. We have to take

precautions We can be targeted here just like we can anywhere in the world."

The military was put under "Threat Condition Alpha" -- the lowest threat level - last summer because of the embassy bombings in Africa. The condition basically means military members should report suspicious activity, but it doesn't call for much more.

None of the bases in Colorado Springs has increased security since the bombing started, officials said. However, some # 'Marines stationed in Denver ,who aren't recruiters were given copies of the letter before they left. for off-time recently. They were told to be careful and only wear their uniform when on duty, one Marine said.-

Since the letter surfaced in Milwaukee, several members of that city's sizable Serbian community have called the FBI to say they do not endorse any violence against the U.S. military, Babler said. "There has been a backlash against this in that community, he said .

JOHN DIEDRICH, Apr. 2, 1999, Knight Ridder News Service

Služite se našlm pokroviteljima:

Slušate li naš najpopularniji radio program“Zvuci Hrvatske”?

Radio program “ZVUCI HRVATSKE” donosi vam društvene obavijesti, razgovore s gostima iz Domovine ili naše zajednice, reklame, želje, vijesti iz Domovine, šport.

Radio program “ZVUCI HRVATSKE” možete čuti od ponedjeljka do petka na FM 100.7 2:00PM, i nedjeljom 15.40 AM, točno u podne.Želite li daljnje informacije, nazovite na (905) 602-8899, ili Toll free 1-800-285-8911.

Posebno Vas upozoravamo na popularne emisije utorkom “Okvir za portert” i četvrtkom “Vama na usluzi”

Kratke vijesti

"Miloševićeva vlada je preko uglednoga izraelskoga diplomata predala Jeruzalemu hitan popis potreština koje uključuju oružje i lijekove," prenosi izraelski dnevnik Ma"ariv pisanje londonskog Foreign Office Reporta. No, izraelsko ministarstvo obrane ističe da "Israel nema namjeru prodati oružje ni jednoj od sukobljenih strana". Sumnju je pobudilo i prekjčerašnje odbijanje ministra vanjskih poslova Ariela Sharona da podupre djelovanje NATO-a protiv Jugoslavije. Jučerašnji Ha"aret objašnjava ambivalentnost službenoga Jeruzalema "propupalom romansom Izraela s Rusi-jom, koja podupire Srbe". Večeras se u Tel Avivu, na trgu na kojem je ubijen Yitzag Rabin, održava veliki rock-koncert na kojemu će se prikupljati pomoć za izgnane Albance. (Večernji list 8.04)

ĐUKANOVIĆ NAJAVLJUJE DRŽAVU CRNU GORU

Podgorica, prosvjedi protiv zračnih udara NATO-a na SRJ (zasad) su završeni. Posljednji skup u Podgorici održan je pod četničkim znamenjima, ali su se mogle vidjeti i petokrake. Bulatovićeva partija, iako potpisnik rezolucije o očuvanju građanskog mira u Crnoj Gori, nakon višednevnog zatišja ponovo je napala crnogorsku vlast. Razlog je "uporno i bezrazložno kvalificiranje savezne vlade kao nelegitimne i takozvane". SNP optužuje i državnu TV zbog objavljivanja intervjua s britanskim premijerom Blairom koji je, prema njihovom mišljenju, "najstrastveniji zagovornik divljačkog napada na Jugoslaviju." Crnogorski predsjednik Milo Đukanović u intervjuu talijanskoj TV rekao je da ne isključuje mogućnost Miloševićevog pohoda na Crnu Goru i istaknuo da se toga ne plaši. Mi nismo povukli ni jedan nervozan potez, opredijeljeni smo za mir, demokraciju i Jugoslaviju, istaknuo je on, ali ako Milošević nastavi svojim autokratskim putem morat ćemo razmotriti državnopravni status Crne Gore. (Večernji list, 9. travnja 1999)

ANYONE INTERESTED in joining the Yugoslavs fighting against NATO should be aware of the following. It is an excerpt from the Criminal Code of Canada:

HIGH TREASON, Sec. 46 (1) Everyone commits high treason who, in Canada, (c) assists an enemy at war with Canada, or any armed forces against whom Canadian Armed Forces are engaged in hostilities whether or not a state of war exists between Canada and the country whose forces they are.

Vrlo zanimljiv zakon! Pogotovo kad imamo u vidu kako su i mnogi Kanadani bili u sastavu snaga na tlu bivše Jugoslavije, i kako se i osobno sjećam njihovog "soljenja pameti" da RH mora svim pobunjenim Srbima udijeliti oprost, nježno brinuti za ratne zločince, itd, itd. Da samo prevedem gornji zakon:Everyone commits high treason who, in Croatia, (c) assists an enemy at war with Croatia, or any armed forces against whom Croatia Armed Forces are engaged in hostilities whether or not a state of war exists between Croatia and the country whose forces they are...

Prilično jasno, zar ne?

Vaš prijatelj,

Tomislav

Još jedan komentar na gornji zakon:

So, if you plan on going, plan on staying. Don't forget to leave your Canadian passport on the way out.

Jason Menzes, Toronto Sun, Letters to the Editor, Apr. 3, 1999

News items:

JAKOVČIĆ: NATO ne smije gađati civilne ciljeve

Pula, Ivan Jakovčić i podpredsjednik stranke Damir Kajin jučer su govorili o NATO-vim napadima na Jugoslaviju. "U ime IDS-a izražavam žaljenje zbog stradavanja nevinih ljudi u Jugoslaviji, prije svega albanskog stanovništva na Kosovu. Ovoj tragediji Albanaca kumovala je suluda politika Slobodana Miloševića i očito nejedinstvo vođa albanskog naroda. Nadamo se da će se rat u Srbiji što prije zaustaviti, te da će se tragedija Albanaca na Kosovu, ali i drugih nevinih ljudi u Srbiji, razriješiti diplomatskim putem iako mi u IDS-u koji ne prihvaćamo politiku etničkog čišćenja razumijemo zašto je Zapad povukao tako radikalne poteze - istaknuo je Jakovčić. Damir Kajin je primijetio kako je nakon NATO-ih napada na Srbiju valjda i nekim u hrvatskom državnom vrhu postalo jasno da je SAD jamac mira i "da se s NATO-om ne može nitko igrati." Međutim, ni NATO nema pravo na pogreške u kojima stradavaju civili niti može rušiti civilne ciljeve ako je ponešto vojnih, rekao je Kajin. Smatra da će mir na ovim prostorima biti upitan sve dok istinski demokrati ne smijene s čela država nacionaliste i hegemoniste. (Jutarnji list, 9. travnja)

Turistička '99 čeka kosovski rasplet

O datumu smirivanja kosovske krize ovisi i uspješnost ovogodišnje turističke sezone u okolnim mediteranskim zemljama. Posjet za Uskrs ja važan pokazatelj, ali nije presudan, više nas zabrinjava što su potpuno stale rezervacije za ovu sezonu, jednoglasna je ocjena svih domaćih turističkih čelnika.

Naime, rezervacije za ljetovanje u okolnim mediteranskim zemljama stale su onoga trenutka kada su prve NATO-ve bombe pogodile SR Jugoslaviju, odnosno u razdoblju najintenzivnije godišnje prodaje. Realno je za pretpostaviti da će se "zamrznuta prodaja" ponovno zahuktati nakon prestanka ratnih operacija. Nije utjeha, ali u jednakoj se situaciji nalaze i turistički razvijenije zemlje poput Italije Grčke ili Turske, pa i njihove vlade, kojima je turizam na vrhu prioriteta, jednako nestrpljivo gledaju u kalendar očekujući konačan rasplet kosovskih događaja.

U ovom trenutku, dakle, postoje dvije solucije. Po prvoj bi se napadi NATO-a neplanirano produžili u ljetne mjesce i tada bi se turistički mediteran (dakle i Hrvatska) bez svake sumnje mogao pozdraviti s kvalitetnom sezonom. Čisto preživljavanje, doduše, obilježava trenutak našeg turizma (poglavito hotelijerstva), no još bi jedna promašena sezona izbrisala naznake probuđenog optimizma nakon prošle godine i pretpošte godine. daleko je povoljnija druga solucija i brzi prestanak rata u susjednoj Jugoslaviji. U toj bi se situaciji brže neutralizirale posljedice lošijeg turističkog početka (Uskrs je tradicionalni početak turističke sezone), pogotovo na krajnjem hrvatskom jugu. Stoga je u situaciji kada su još sve karte otvorene, prerano za alibije tipa - Kosovo i Jugoslavija su nam uništili sezonu."

Naškodili jesu, ali uništili još nisu, pa je pitanje bavi li se i konkurencija alibijima ili smišlja najbolji način kako bi nakon prestanka sukoba što prije nadoknaditi propušteno razdoblje. Hrvatski turistički čelnici zasad najavljuju dodatna ulaganja u promidbu u iznosu od 7,2 milijuna DEM. Dovoljno? Mnogo novaca u odnosu na hrvatske gospodarske potrebe, a malo s obzirom da se radi o poslu vrijednom dvije do tri milijarde USD. Ipak prvo treba pričekati kosovski rasplet. (Davor Verković, Vjesnik, 6. 04. 1999).

Širite HRVATSKU ISKRU

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 32, 15. IV, 1999

Zlata Jurić:

ZAPIS O SUNCU I JOŠ NEČEMU

Po intenzivnom mirisu ljekovitog bilja i šumu vode, znali smo da smo u Hercegovini, u Vitini, prelijepoj hercegovačkoj oazi. Stigli smo tamo u samo svitanje. Omamljene od mirisa ljetne noći, spavale su kuće duž glavne ulice, samo je Vrioštica svojim žuborom remetila tišinu. Umivamo se dugo u njenoj hladnoj vodi, koja, svakodnevno, pedalj po pedalj, briše starost ovom mjestu.

Vrioštica nas općini. Oslušujemo njen romor. Divimo se i boji, i bistrini. I odjednom, bez najave, zabljesnulo je Sunce, zlateći ovaj predio. Sve je ličilo na neki začarani tren, uhvaćen u laganom buđenju. Iz mračne, kamene utrobe u snažnim mlazovima izvire Vrioštica. Njeno vrelo je uz put pokupilo svu kamenu studen, i predalo je Vrioštici, i tako je uvrstilo među najhladnije i najčistije vode.

Dok ispijamo prvu jutarnju kavu, odmaramo oči na zelenilu kojeg u Vitini ima u izobilju. Pogled nam zapinje za kamenu liticu koja nadkriljuje vrelo, štiteći ga od urokljiva pogleda. Kamene kuće, zbijene jedna do druge, naslonile leđa na kamen u sjenu, a lice otvorile suncu. Na tom mjestu su nekoliko stotina godina. Nisu se makle sa tog mjesta, i ne misle ni u narednim stoljećima. Na zidovima primjećujemo pukotine. Iz njih iznikle divlje smokve i narovi. Uzimam jedan kamen, bijel kao dan - nudi nam dobordošlicu. U njedrima mu igra sunce.

Penjemo se uz brdo. Zapinjem za grud zemlje. Njegov šum me podsjeti na šum vlastite krvi: i odjednom, vidim svoga oca, i njivu kojoj se moli, i nebo od kojeg strahuje. Ovdje se opstanak mjeri količinom uhvaćene vode. Penjemo se još više. Oko nas bremeniti čokoti loze, smokve, narovi i ponosni borovi. Vrućina osvaja iz minute u minutu. Ta usijanost neba djeluje kao obećanje, a i kao kazna. Toplota i svjetlost boji okolinu novim slojem plavila. Gledamo kamena brda. Kiše su ih sprale, pa liče na bijele haljine koje se suše. Gušterica i zelembać griju leđa na kamenu, pa ne znaš da li su uklesani u kamen, ili očima mame svjetlost. Čitamo kamenu misao i kamenu poruku dok ruku pod ruku koračamo između svjetla i sjene. Stojimo na vrhu. Izravnali smo s okom bor i oblak. Gledamo u nebo kojim kruže dva orla, a onda, pogled sunovraćujemo u dolinu, u polje. A kroz polje, kao zmija vijuga put, prelijevajući se u livade. Tamo gdje je rastinje najtamnije izviruju krovovi Veljaka, Vašarovića, Grabovnika i ostalih sela.

Silazimo u polje. Udišemo miris trave i zemlje. Dan izgara kao zažareni ljubavnici iz kratke noći i mjesecine. Ovdje je sve u neraskidivom skladu: drveće, kuće, rijeka, brdo i vinogradi. Sve je to malo, intimno. Odiše zdravljem i povjerenjem. To je predio koji moraš voljeti. Tu ćeš naći nešto praiskonsko, a ipak, donekle, primitivno. I svaki put, kad dođeš ovamo, pokušat ćeš odgonetnuti tajnu: "Gdje je pravac ljubavi, a gdje smrti" (M. Dizdar). Tajnu, pokušavajući ih odgonetnuti na nekom drugom mjestu, ili u nekom drugom stoljeću, u budućnosti dalekoj ili u prošlosti bliskoj.

Sunce je već prešlo polovinu puta nebeskim svodom.

Mi smo na samom cilju. Svježinu i šum vode osjećamo. Uzbudjenje raste. Trebizat, rijeka naše mladosti. Oslušujemo njene virove, divimo se njenim prelivima i bukovima. Gledamo Trebizat, tu lomnu, zeleno-smaragdu vodu, u čijem članku, koljenu i stasu žive ljudi, i na lijevoj i desnoj obali. I nitko ne kaže da zastanemo, da im je do nje stalo. I nitko da

joj oslušne brzak i vir, i nigdje pravog uha, kome je stalo do njenog slapa. Razmičemo granje i pred nama slap, tekuće iskrenje! I čini nam se da je slap jedini put kojim je uspostavljena veza između neba i zemlje. Gledamo ovaj netaknuti dio prirode u kojeg možeš stići danas; možeš sutra, a možeš i iduće godine. Ni jednog trenutka nisi zakasnio, niti si stigao ranije. Ako već stigneš, neka ti ne zataje čula. Upoznaj sve virove i ribe u njima. Saznaj gdje su bjelouške, a gdje poskoci. Nauči po oblaku i suncu kakvo će vrijeme biti. I ne budi previše radoznao! Ovaj narod je naučio da svoju muku i jad nosi u šutnji. A ako ti se dogodi da ti ponude napitak prijateljstva - srkni malo i slušaj.



Vitina, Hercegovina

Stojimo u poplavi hercegovačkog sunca, razapeti između loze i vode; između zemlje i kamena, i mislimo: "Zašto nam neki krajevi prirastu za srce, da li zbog svoje raznolikosti i obojenosti, ili zbog snage, kojom nas vežu i zauvijek nam se uplatu u živote?" Moji dolasci ovamo nisu vezani za ljepotu kao viziju, kojom me Hercegovina zove. To su moja traganja za istinom, za iskonskom domovinom. Potraga za majkom.

Sa vjencem suhih smokava napuštamo domovinu sunca, Vitinu. U desnom oku ponijeli smo nebeske slapove; u lijevom nam namiguje sunce i vinogradi. U dlanovima nam je ostalo sjećanje na hladno vrelo Vrioštice. Predali smo Trabizat u njedra Neretvi, mahnuli Vašarovićima i Grabovniku i stigli do vas.

Služite se našim pokroviteljima:

Modern Age Plastics Inc.

Custom Plastic Fabrication
Specializing in Acrylics

Designing, CNC Machining, Computerized
Vinyl Signs, Point of Purchase Displays

For more information: Please call Stan Trtanj

Tel: 416-675-2955 Fax: 416-675-2965

50 Fasken Dr. Units #2,3,4,5,
Etobicoke, Ontario, M9W 1K5

Mojim očima (i srcem)

Iako u zadnje vrijeme ne izlazim mnogo u naša društva - kao ni mnogi od Vas, jer se sve manje i manje družimo, što je u stvari žalosno - mene svaki izlazak u naša društva veseli. Kad dođem na organizirane društvene večere, veseli me sjediti za stolom koji nije posebno određen, jer tada postoji prilika susreta s ljudima iz raznih krajeva Hrvatske. Tako smo jedne večeri na Slavonskoj večeri sjedili za stolom za kojim su bili Zagorci i Slavonci i Zagrepčani i Istrijani, kao i Bjelovarčani - dakle, Hrvati iz skoro cijele Hrvatske. Tada me je jedna žena za stolom pitala da li mogu pogoditi od kuda je, i koliko god da sam u nagađala, nisam mogla pogoditi. Njen odgovor me je upravo zaprepastio i nadam se da nisam licem pokazala što sam mislila: naimc ta žena je Istrijanka, no njen govor je tako “pročišćen” da je nemoguće prepoznati od kuda je porijeklom. To - da je ona upravo očistila svoj govor - zaprepastilo me je, jer mi se to činilo skoro kao izdaja naše lijepe Istre, čiji jezik je baš kao i one male kućice koje se naslanjaju jedna na drugu, onako prisno, toplo, miće.

Kako smo mi bogat narod! Nisam sigurna da li znate koliko bogatstvo govora je na tom našem hrvatskom tlu! Nisam sigurna da li i jedan drugi narod može reći da na svom tlu ima toliko mnogo dijalekata jednog te istog jezika, našeg prelijepog materinjeg hrvatskog. To jezično bogatstvo koji puta i zaboravljamo, ili ne primjećujemo dovoljno, pa bih Vas željela danas malo provesti dijalektima našeg lijepog jezika.

Podimo iz Međimurja, iz “cvetnjaka Horvatske” čiji jezik - posebno u pjesmama - naprosto zvonu u učima. Nitko ne može tako lijepo izreći - koliko god da se trudio - osim Međimurca riječi poznate međimurske pjesme “Vehni, vehni fiolica”, i naši Međimurci - i Ivica Lončarić, i dr. Križaj, i Franc Lajtman, kao i predsjednik Međimurskog društva gosp. Plačko ne mogu, ali ni ne žele sakriti svoj prelijepi jezik.

Spustimo se nešto niže prema Zagorju i onda nam prvo pada na pamet “Vu plavem trnacu mi hiža stoji, od zelenih veja se videti ni...” i uz te riječi pred očima nam se otvara Zagorje - gorice, muži kaj delaju v goricama, i pune kupice črlenoga vinčeka! Kaj to nije prelepo! A Stefek tak voli piti mleko od krave, baš unda kad je podojeno! - Koja ljepota od jezika!

I onda Zagreb sa svojim raznim govorima - od onoga gospodskoga, pa do čisto šatrovačkoga, no svaki je na svoj način poseban, jedinstven. Ja sam odrasla u domu koji je govorio štokavski, ali sam govorila šatrovački čim bi mama okrenula leđa - jer taj jezik je Zagrepčanima prirodan.

Podimo prema Bjelovaru, i govor odmah postaje malo drugačiji, počinje jedna vrsta zatezanja u govoru, pa onda prema Slavoniji, čiji jezik je širok kao slavonska ravnica, topao kao osmjeh Slavonaca, i bogat kao bogata hrana na stolovima Slavonaca. Pročitati Kozarčevu “Slavonsku šumu” je poseban doživljaj, jer taj bogati jezik ostaje u sjećanju zauvijek!. No i tu, u Slavoniji, ima razlike: Osječani govore malo drugačije od Đakovčana, ili Vukovaraca, ili Iločana - svaki od njih ima svoju sitnu razliku, po kojoj jedan drugoga poznaju i tu nema skrivanja: odaje te tvoj jezik.

I onda na brzinu idemo do Karlovca i jezika koji je malo tvrdi, svojstven ljudima čiji grad je na tri rijeke. Jezik Hrvata u Gorskom kotaru postaje još malo tvrdi, kao i klima toga kraja, ali već polako čujemo ličku ikavicu. Imala sam sreću čuti izvrsnu izvedbu ličkog “Vuk magare na plot natjerao”

čovjeka koji nije glumac, već samo veliki Ličanin - to je bilo uživanje i hvala mu na pravom događaju, jer to je prava umjetnost govora i nakon slušanja te pjesme zaista mi se počeo sviđati taj prelijepi lički naglasak, kojeg ne čujemo dovoljno.

I da bi dobro obradili dijalekte hrvatskog jezika, moramo otići malo u Istru, poslušati Nazora i njegovu “Galijotovu pesan” jer ta pjesma govori onim pravim, lijepim istrijskim jezikom, kojim moja poznata kao da se srami govoriti.

Galijotova pesan
Pōkle su me prikovaļi zlizane za òve dāsķi,
Ja nīsān već dōma vidēl, ni svoje zaglēdāi mājķi.
Si l' cēļū ml, kūĉa bēla? Si l' ml, mājķo, preboļēla?
Mōre, mōre sinje!
Pōkle su me zakopāļi va ovu drevēnu řakvu;
Vidēl nis borā va šūme, ni na nēbe sūnce žārķo.
Si l' se, drēvo, osūšīlo? Si l' se sūnce ugāšīlo?
Mōre, mōre sinje!
Nōģi su mi polomīļi, strļi su mi dūšu mlādū.
Brižān san ti na řen svēte! ... Gālebi, oj bēļi tiĉi,
Poleļīte dōle k jūģu, ter mojū pozdřāvte mājķu!
Mōre, mōre sinje!
Pēst zemļi mi prnešīte! Bašēļķa mi strūk darūjte!
Sūho vēslo ĉe procvāst ml i dūšā ĉe utēšēt se.
Pāk ĉu ónpūt mirno slūšat ĉā ml šapĉēs skrōz galīju,
Mōre, mōre sinje!
Mūklo ĉēs mi pēsān pēvat: "Utopīt ĉu brōd proklēti;
Dubokō ĉu ja peljāt te, mir kadē je, hlād i šēna;
Ko detē ĉu ĉuvat slēpo i zibāt te, lēpo, lēpo:
" Trājna, nlna, nēna!"
Vladimír Nazor

I onda dolazimo u Rijeku i posebni riječki naglasak počinje zvoniti u ušima: a to je mješavina istrijsanskog, uz početak prelijepog govora Primoraca, posebno našeg mons. Bozanića, čiji pravi, iskonski govor iz njegovog rodnog mjesta imala sam sreću slušati u Zagrebu. No, kako je Rijeka mješavina raznih ljudi - od primoraca do onih iz unutrašnjosti - jezik im je i takav - mješavina svega pomalo.

I onda podimo u Primorje, možda u Vrbnik, koji je poznat po ljepoti riječi i slike - i čini ti se kao da se sve utapa jedno u drugo - mekani, mekani jezik s posebnim naglaskom na ljepotu mora i hridi i mjesta!

I svako mjesto na putu prema Splitu ili Šibeniku kao da ima svoj osobni govor, no jedno im je zajedničko: na njihov govor utjecao je talijanski, no umjesto da ga je uništio riječi koje čujemo daju mu posebnu draž. Da li ima nešto slađe nego kad vas iz sna bude glasovi žena u Splitu, ili riječi pjesme poznatih dalmatinskih pjevača u raznim pjesmama, kao na pr. “Vratija se Šime, di je bija?”

I preko svih otoka i otočića prekrasnog nam Jadrana, a svaki od otoka ima nešto posebno u svom govoru dolazimo do Dubrovnika, gdje se susrećemo za dubrovačkih gosparima čiji jezik i ljepota narodne nošnje i grada kao da su jedno te isto.

Eto, to je ono što mene svaki dan ponovo oduševljava: ljepota tog našeg jezika, koji iako je suštinski isti - ipak je drugačiji u svakom gradu, selu, ili pjesmi naših pjesnika. Da li je to tako i u drugim jezicima? Vjerojatno u nekim zemljama to postoji, ali naša domovina, tako mala prostorno i tako bogata jezično je jedinstvena. Tko zna, možda i zato žudim da vidim tu našu domovinu, jer mi oči i srce trebaju tu ljepotu, a duša mi treba moj jezik svugdje oko mene. I, na kraju, što postajem starija, srce me sve više i više gura tamo gdje svi govore jezikom mojih djedova.

Valentina

M. Freundlich: Pravi hrvatski probitak danas

Hrvatska u aktualnoj situaciji mora razmišljati ponajprije o svojemu gospodarstvu. Ono je bolna i neriješena točka hrvatske politike, i na to neriješeno pitanje ne znaju prave odgovore ni vlada ni oporbene stranke. Jedino što svima brzo padne na pamet jest prodaja hrvatskih strateških gospodarskih točaka. A to je upravo ono što Hrvatska ne smije činiti

Stotine tisuća albanskih prognanika svaki dan prolaze pred našim očima. Ne zato što je svijet informacija otvoren i demokratski, nego zato što je netko u NATO-u odlučio kako je za njegov politički probitak sada dobro pokazivati albanske prognanike, njihovu tugu, užas, glad, djecu, stradanje, patnju. Albanci su i dosad stravično stradali pod srpskom strahovladom i srpskim mučenjem, pa ipak o tomu nisu izvještavale svjetske satelitske televizijske kompanije. Ono čega nema u medijima - ne postoji! Mediji nisu više sredstvo suvremenoga svijeta, oni nisu više ni samo drugačiji dio ratnoga stroja, mediji su postali život sam. Nema li nečega na televizijskom zaslonu, to se nije dogodilo, ti ljudi nisu nikad živjeli, nisu umirali, ta djeca nisu patila, nisu plakala, za njih ne treba skupljati humanitarnu pomoć. Nije li, i opet, krajnji trenutak da Hrvati shvate kako nikoga na svijetu danas nije briga za Albance, kao što prije osam godina nikoga nije bilo briga za Hrvate, kako se politika zbiva na razini državnoga i nacionalnoga egocentrizma, i da se tomu valja hladno pridružiti? Unatoč emotivnim riječima o pomoći Albancima (za koje se nitko nije zabrinjavao ni krajem osamdesetih ni krajem devedesetih), riječ je ipak samo o sukobu srpskoga ponašanja s izravnom trenutačnom američkom koristi. Srbi, takvi kakvi su, krvavi već do iznad lakata, odgojeni od Struge, Voćina, Škabrnje, Dalja, Aljmaša, Gospića, Dubrovnika, Vukovara, Stolca, Mostara, Srednje Bosne, Srebrenice, do Kosova, kao ubojice, koljači, pljačkaši, plaćenici, danas više nisu potrebni američkoj politici. Iskoristila ih je i danas ih odbacuje. I to točno onako kako ih je i rabila. U tomu današnjem balkanskom američkom loncu, moramo se pitati što tu Hrvatskoj može biti zanimljivo. Može joj biti zanimljivo učvrstiti sada, jednom zauvijek svoje granice prema Srbiji, i učiniti ih neprobojnim za ratne nasrtaje, a otpornima na pokušaje srpskih naseljavanja po Hrvatskoj. Trebamo napokon sada, kad Srbi vise nisu povlašteni američki saveznici, riješiti situaciju hrvatskih krajeva u Bosni i Hercegovini. Dayton ili bilo kakav kompromis, sklopljen u teškim uvjetima u prošlosti, iz današnje perspektive izgleda posve drukčije.

Danas, pred jasnom prijetnjom otvaranja novih balkanskih ratova, Hrvatska mora djelotvorno i čvrsto zaštititi svoje ljude i krajeve na području Bosne i Hercegovine, dobiti za njih takvu neovisnost i samostalnost, u kojoj će o njihovoj sigurnosti odlučivati još samo oni sami, u kojoj će sigurnosno i obrambeno voditi sami o sebi računa, u kojoj neće više biti ni pod čijim stranim protektoratom i u kojoj će napokon osjetiti plodove svojih ratnih oslobođilačkih pobjeda. I napokon, Hrvatska u ovoj situaciji mora razmišljati isključivo o svojemu gospodarstvu. Ono je bolna i neriješena točka hrvatske politike, i na to neriješeno пита-nje ne znaju prave odgovore ni vlada ni oporbene stranke. Jedino što svima brzo padne na pamet jest prodaja hrvatskih strateških gospodarskih točaka. A to je upravo ono što Hrvatska ne smije činiti. Hrvatska se, napokon, sada kad više nije dio ratnih zbivanja treba usredotočiti na obnavljanje veza sa svojim iseljeništvom. Poslije slučaja s Glumina bankom, Hrvatska će morati uložiti velike napore ne bi li vratila povjerenje

stvarati strancima, nego prije svega vlastitomu, hrvatskom kapitalu. Dakako, već čujem viku onih koji tvrde kako kapital nema nacionalnosti niti državne pri-padnosti, a ipak, život pokazuje kako te tvrdnje nisu istinite.

U Chicagu Hrvati su nedavno željeli privuci “američki kapital”. I zastupnica toga kapitala, Zdenka Gast, duboko je svjesna nacionalne pripadnosti američkoga kapitala. I taj kapital, Enronov ili Bechtelov na primjer, svjestan je svoje ovisnosti o zaštiti američke države, zato promiče interese te države, i naposljetku u stranim se zemljama pojavljuje kao prethodnica američkoga političkog prodora. Politički je prodor, pak, nužan kao kišobran ostvarenju gospodarskih interesa. Nacionalna pripadnost kapitala, dakle, nesumnjiva je. Tako i hrvatski kapital, onaj hrvatskih iseljenika, onaj koji je u Hrvatskoj već od 1990. pokušavao nešto kupiti, uložiti, unajmiti, onaj koji je nailazio na nepremostive i neobjašnjive prepreke, onaj koji je razočaran odlazio, mora Hrvatskoj biti prioritetom u gospodarskom nastojanju. Hrvatski su iseljenici naposljetku pomislili kako je projekt Glumina jedna sigurna investicijska školjka, nešto poput investicijskog fonda, preko kojega će njihovo ulaganje u Hrvatsku dobiti sigurni okvir, institucijsku zaštitu od birokratske manipulacije, i napokon državno jamstvo kako neće biti prevareni. Kako danas objasniti ljudima, od kojih su neki uložili i po sedam milijuna njemačkih maraka u tu banku, a neki čitavu svoju životnu uštedu, da su i opet prevareni? Kako ih uvjeriti da bi Hrvatska i opet trebala biti destinacija njihovim investicijskim planovima? Kako razgovarati s čovjekom koji je posegnuo za očajničkim činom uzimanja talaca u Glumini, i koji je ranjen u okršaju s policijom, da nikad više neće vidjeti svoj novac, nego će mu hrvatska država, namjesto sve njegove uštede vine jamčiti za sto tisuća kuna?

Uspostava veza s hrvatskim iseljenicima, povratak njihova povjerenja, to je posao oko kojega bi se trebali pobrinuti i hrvatski političari i hrvatski bankari, i hrvatski gospodarstvenici.

Vjesnik, Subota 10. travnja 1999

Nastavak sa strane 22

- Mi smo vam svi šumari, rekao nam je. Kada smo ga tražili da nam pojasni što to znači doznali smo kako su se on i supruga, inače po zanimanju speleolozi, upoznali, zaljubili i vjenčali u šumi, a tamo su i djecu krstili.

Uz ovakva zanimljiva upoznavanja, uzbudljive raftingaške doživljaje koje nam je pričao Kula, vrijeme je prošlo u trenu. Tu i tamo upuštali smo se u utrkivanja sa ostalim čamcima, međusobno se vezivali čineći riječne otočiće ili priključivali pjesmi najveselijih čamaca, a došavši na cilj svi smo se složili kako nas je ovo iskustvo ponukalo da iskušamo i neku od nemirnijih rijeka.

Treba reći kako je glavni organizator ove manifestacije Atlas Adventures uz potporu Turističke zajednice Grada Zagreba, Hrvatskog rafting saveza i Radia 101, koji obilježava svoju 15. obljetnicu. Sve je zamišljeno kao svojevrzni ekospust kojim se nastoji promovirati ekološki prihvatljive oblike turizma, sporta i drugih aktivnosti na vodi. Organizatori se nadaju da će takvi savski spustovi postati tradicionalni.

Fani Tomašić, *Vjesnik*, 01.03.1999., str. 14. (HIC)

Prijedlog zajedničkog izbornog programa u 15 točaka, što ga je čelnicima oporbene šetorke ponudio predsjednik HSLS-a Dražen Budiša Oporba se obvezuje na promjenu Ustava, reviziju pretvorbe i smanjenje budžeta za vojsku i policiju

Predsjednik HSLS-a, Dražen Budiša, uputio je prije desetak dana predsjednicima drugih stranaka, članica šestorke, politički program zajedničkog nastupa SDP-a, HSLS-a, HSS-a, LS-a, HNS-a i IDS-a u predizbornoj kampanji te poslije izbora za Zastupnički dom. Riječ je o prvom programatskom dokumentu u kojemu se precizno definiraju zajednička polazišta šestorke i vrlo točno određuju njihovi prvi politički potezi poslije eventualne izborne pobjede.

S obzirom na činjenicu da HDZ-ovi političari i HDZ-u skloni mediji već mjesecima pokušavaju kompromitirati oporbu tvrdnjom da ona ne zna što bi učinila ako osvoji vlast te tezama da se oporbeni političari uopće ne mogu dogovoriti čak ni oko minimalnih zajedničkih stavova, Budišin program predizbornog nastupa i postizbornih poteza šestorke doista ima iznimno političko značenje.

Petnaest točaka

Budišin se dokument sastoji od 15 točaka. U tom vrlo kratkom materijalu (samo dvije gusto tipkane stranice teksta) navodi se čitav niz strateških, ali i konkretnih operativnih poteza. U prvoj točki HSLS-ova dokumenta o predizbornoj i postizbornoj suradnji šestorke kaže se da se HSLS, SDP, LS, HSS, HNS i IDS "obvezuju da će svoje namjere usmjeriti na stvaranje uvjeta za demokratski razvitak Hrvatske kao države parlamentarne demokracije, vladavine prava, političke, vjerske i nacionalne tolerancije s poštivanjem civilizacijskih standarda prava čovjeka, slobode medija i ukupnog razvoja civilnoga društva".

U prvoj se točki Budišina Programa jasno definiraju načela političkog djelovanja šestorke u skladu s glavnim načelima funkcioniranja liberalne demokracije na Zapadu. U drugoj točki kaže se da se stranke šestorke "obvezuju da će pristupiti izmjeni Ustava i drugih zakona koji su prepreka razvitku Hrvatske u prosperitetnu državu i njezino uključanje u sve ekonomske i sigurnosne asocijacije." Tom se točkom, zapravo, najavljuje ukidanje sadašnjeg predsjedničkog sustava. U trećoj se točki stranke šestorke "obvezuju da će ustrojiti izvršnu vlast bez revanšizma i uz poticanje znanja i stručnosti, neovisno o stranačkoj, nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti". Ta je točka važna zato što pobija HDZ-ove prigovore da će opozicija poslije izbora provoditi čistku po političkim kriterijima. U četvrtoj se točki predlaže da se stranke šestorke "obvezu da će u prvih 100 dana nove Vlade operativno razraditi sve aktivnosti koje proizlaze iz tih polazišta, napraviti detaljnu inventuru stanja u državi te

javnost upoznati sa svim potezima i rokovima provedbe." Peta točka, koja je i najdulja u Programu, bavi se načelnim potezima u gospodarstvu: u tom se dijelu predlaže da se "izmjenama zakona stvori stabilno, i za strane investitore poticajno zakonodavno okruženje, eliminira politički utjecaj na gospodarstvo, razriješi problem unutarnjeg duga, odredi strategija restrukturiranja za najvažnija poduzeća te da se smanji porezno opterećenje. Tu se također spominje i kreditno stimuliranje malog i srednjeg poduzetništva i otvaranje radnih mjesta na oslobođenim područjima. U šestoj se točki HSLS-ova Programa za zajednički nastup oporbe propisuje da valja "sanirati bankarski sustav, preispitati njegovo djelovanje u proteklom razdoblju te vratiti povjerenje u funkcioniranje banaka, u cilju poticanja štednje građana kao najjeftinijeg kapitala za financiranje razvoja. U toj se točki također inzistira na zaštiti svakog štediša, bez obzira na visinu uloga. Sedma točka Budišina političkog Programa za preuzimanje vlasti posebno je važna. U tom dijelu Budiša, naime, predlaže djelomično poništenje privatizacije i pretvorbe! Dražen Budiša doslovno kaže: "Preispitat ćemo i poništiti privatizaciju u svakom slučaju gdje postoji osnovana sumnja u kriminal i zlouporabu vlasti, osobito kada je došlo do obustave proizvodnje i rasprodaje nacionalnog bogatstva. Kaznit ćemo sve oblike krimi-nala i korupcije i stvoriti uvjete za fizičku i pravnu sigurnost građana i njihove imovine." U sedmoj je točki prvi put decidirano izjavio što će oporba učiniti s dvojbena pretvorbama.

Za civilni proračun

Osma točka Programa HSLS-a govori o smanjenju troškova državnog proračuna o djelotvornoj kontroli troškova državnog proračuna. Deveta točka, iako kratka, jedna je od najvažnijih jer se bavi vojskom i policijom. Ta točka glasi: "Valja depolitizirati vojsku i policiju, staviti pod parlamentarni nadzor rad tajnih službi te postupno mijenjati strukturu državnog proračuna od vojne u civilnu." Sadržajem te točke predsjednik HSLS-a zapravo konstatira da je proračun, četiri godine poslije rata, u funkciji vojske i policije, te se jasno određuje prema položaju obavještajnih službi. U desetoj točki traži se "razvijanje djelotvorne lokalne samouprave u decentraliziranoj Hrvatskoj i uspostavljanje sustava financiranja usklađenog s potrebama lokalne samouprave." Tim se dijelom predsjednik HSLS-a definitivno emancipirao od prigovora da, zapravo, zagovara ublaženu verziju Tudmanove, bitno centralizirane i konzervativne Hrvatske...

Davor Butkovic, Jutarnji list, 7. 04.99

Reakcije na prijedlog zajedničkog programa šestorke koji je ponudio Dražen Budiša HDZ prihvaća 90 posto Budišina programa i nudi mu koaliciju

ZAGREB - Prema prvim reakcijama preostalih pet stranaka oporbene šestorke na prijedlog pogramskih polazišta zajedničke suradnje stranaka šestorice koje je prije desetak dana Dražen Budiša u ime HSLS-a podijelio ostalim oporbenim predsjednicima, njegov prijedlog vrlo lako bi mogao biti usvojen.

I dok ni za koga od njih Budišina programska polazišta nisu sporna jer sadržavaju sva opća mjesta o kojima oporbene stranke govore već godinama, SDP-ov potpredsjednik Davorko Vidović ističe da ne rješava ključni problem buduće suradnje šest oporbenih stranaka.

- Cijela ta priča plod je neshvaćanja da u oporbi nikada nije bilo upitno da takav tekst programskih polazišta svaka od stranaka šestorke može sastaviti za sat-dva vremena. Problem je kako osigurati optimalan model suradnje na realnim osnovama i ne razumije se bit problema odnosa među strankama šestorke. Problem je ono što predsjednik SDP-a Ivica Račan naziva "realnom podlogom suradnje" oporbenih stranaka, a to ne rješava taj Budišin tekst - tvrdi Vidović.

SDP za nadopune

No, sam tekst programskih polazišta za SDP uopće nije sporan jer je, ističe Vidović, Budiša dobro katalogizirao one programske točke o kojima oporbene političke stranke u Hrvatskoj govore godinama. Dodao je i da bi u slučaju da SDP piše programska polazišta za suradnju šestorke bile ubačene i neke točke kojih kod Budiše nema.



OKVIR ZA PORTRET dr. Carol Laić

Sa valova radio postaje "Zvuci Hrvatske" doplovio je novi portret u "Iskrinu" galeriju, zajedno sa Zlatom Jurić, autoricom popularne emisije "Okvir za portret:



Carol Laić je lijepa, šarmantna, elokventna, radoznala žena. Nastupa vedro, optimistički i ljudi joj vjeruju. Tek joj je 27 godina, a već je član Odbora Board of Directors Ontario Association of Naturopathic Doctors. Predavač je na Naturopathic Medicine College. Radi u Bronte Natural Health Clinic u Oakvillu. Iako s darom za ples i glazbu, od malena je željela postati liječnicom. To je i postala, možda zato što su joj se želja i sudbina ukrižale u točki koja život određuje.

• Doktorice Laić, od tisuću mogućnosti koje ste imali, vi se odabrali medicinu. što je sve utjecalo na Vašu odluku?
- Puno toga. Prvo, ja sam bila jedno živahno, radoznalo i nemirno dijete koje je htjelo što više naučiti. Za mene je znanje oduvijek bilo najvažnije. Pred sebe sam često postavljala uzvišene ciljeve i visoke kriterije. U tome svemu imala sam podršku svojih roditelja. Na neki način i oni su me poticali na plemenite odnose među ljudima. Prst sudbine je odredio moj poziv: moja majka je teško oboljela baš u vrijeme kad sam krenula u sveučilište. Njenoj oboljeloj jetri nije bilo lijeka Bila je potrebna transplantacija. Dok smo čekali davatelja, potražili smo pomoć kod kineskog doktora. Taj je čovjek znao dati pravu riječ u pravo vrijeme. Bez dileme i sumnje uključio je prirodne lijekove za očuvanje drugih organa, vjerujući da će transplatacija biti uspješna. I mi smo mu vjerovali, ponajviše ja. Nesvjesno, taj je liječnik razriješio moju dilemu vezanu za specijaliziranje. Poslije završenog Medicinskog fakulteta položila sam 14 stručnih ispita za dobijanje dozvole za liječenje prirodnim medicinom. Moj prvi i najdraži pacijent bila je moja majka, koja - evo - pet godina živi s "tuđom" jetrom, zdravo i sretno u krugu svoje obitelji. Ona je najbolji primjer kako tradicionalna i prirodna medicina - zajedno - čine čudo, i daju izvrsne rezultate.

* Koji su faktori najbitniji za očuvanje našeg zdravlja?

- Pravilna i zdrava ishrana, šetnje i druženje s prirodom. Preporučljivi su mlaki i blagi čajevi. Piti tečnosti u neograničenim količinama. Baš kao što to djeca čine. Voda je neophodna svakoj ćeliji - učestvuje u njenom metabolizmu i bez nje se ne može, baš kao i bez vitamina. Onih pravih, zdravih. Tablete treba izbjegavati. Priroda je majka zdravlja. Ishrana? "Neka hrana bude lijek tvoj, a lijek neka bude hrana tvoja" (Hipokrat). Umjerena i zdrava. Riba? Bar jednom tjedno! Alkohol, šećer i kava? U najmanjoj mogućoj mjeri osim, recimo, čaše crnog vina. Češnjak - svakodnevno, jer je zdrav. Smanjuje tlak, ubija klice, štiti od raznih kancerogenih oboljenja trbuha i crijeva. I još nešto - ono čega se ne smijete odreći - to je osmijeh. Po mogućnosti upućen nekom tko je (ili) može ostati važan u vašem životu.

* Vi ste mlada liječnica. Iza Vas sigurno ne stoje godine iskustva, ipak ostavljate dojam sigurne u sebe. što stoji iza toga?

- Kratko rečeno, ljubav i veoma jak motiv, zapravo, pravi motiv. Ja mislim da je to najvažnije pri izboru zanimanja. U mom slučaju sve je jasno. Svoj poziv shvaćam vrlo ozbiljno i odgovorno. Želim pomoći svakom pacijentu i svi su mi jednako važni. Nastojim pružiti sve što se može u datom slučaju. Jako je važno da i pacijent vjeruje u svoje ozdravljenje. Uvjerena sam da za svaku vrstu oboljenja postoji lijek, samo je važno upotrijebiti ga na vrijeme. Ponekad se kod prirodnog liječenja pojave tegobe. To je obično pozitivan znak da se liječenje uspješno odvija. Savjet? Kod prirodnog liječenja trebate biti strpljivi!

* Tradicionalna kineska medicina je sve popularnija u novije vrijeme. Mnogi ljudi se okreću prirodnom liječenju. Je li to trenutna moda ili je u pitanju visokoprocenualno ozdravljenje ovim putem?

- Prvo, kineska medicina iza sebe ima pet tisućljetnu tradiciju. Od tada, pa do danas, njena iskustva i znanje su utemeljena na promatranju generacija i generacija. Kineska medicina je utemeljena na vjerovanju kako niti jedan pojedinačni organ ne može bit uzet sam za sebe, već jedino u relaciji sa svim drugim organima. Smatra se da do bolesti dolazi zbog manjka ili viška Yin ili Yang energije u tijelu, i utjecaju vanjskih faktora, koji izazivaju smetnje na površini ili u unutrašnjosti tijela. Za pravilan tok energije kroz naše tijelo, kineska medicina upotrebljava ljekovito bilje i akupunkturnu, koja svoju ekspanziju doživljava danas. Tradicionalnom medicinom, zdravom ishranom, tjelovježbama i boravkom na svježem zraku uspostaviti ćemo harmoniju u našem tijelu.

* Radeći sa drugima, stižete li nešto učiniti i za sebe, za svoja mala osobna zadovoljstva?

- Najviše energije trošimo na obvezama, koje nas svakodnevno opterećuju. Zato je poželjno da svaka osoba pronade nešto što je čini sretnom i zadovoljnom. Sebe opuštam učeći mlade našim plesovima i sviranju tamburice u folklornom društvu "Hrvatska" iz Mississauga.. Veselim se svakom novom četvrtku. Tada sa djecom plešem kroz cijelu nam Domovinu. Rad sa djecom me istinski veseli i nadahnjuje. Djeca su kao biljke: osjetljiva i ranjiva. S njima treba raditi pažljivo. Među nama je veliko povjerenje: ja poštujem njih i oni poštuju mene. Mi funkcioniramo kao jedna velika, vesela obitelj. Kada imam vremena volim pročitati dobru knjigu, otići u kazalište ili kino. Uživam u plesu, pa suprug i ja znamo često otići plesati. Taknu me do dna duše pjesme Celine Dion i Andrea Bocelli-a. Radujem se svakom sunčanom jutru, sretnom licu - to su stvari koje oplemenjuju. Život je lijep, baš onakav kakav je. Sastavljen je od malih stvari, koje mnogo znače. Zato treba biti optimista. Shvatiti da su sve trenutne neprijatnosti jedan od oblika prolaznosti. Dok smo tu....

Služite se našim pokroviteljima:



TEL: (905) 602-8900
FAX: (905) 602-8899
Mobile: (416) 399-4309
E-mail: Generaltourist@ICA.net
Web page: http://www.Generaltourist.com

TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
Member of IATA

Exclusive Agents for
CAR RENTAL
in Croatia

3045 Southcreek Road, Unit 1
Mississauga, Ontario, CANADA L4X 2X6

JOHN LONCARIC
President

HRVATSKI JEZIK PREDAJE SE I NA SVEUČILIŠTU U TORONTU, ŠEZDESETAK STUDENATA PRATI NASTAVU O HRVATSKOJ KULTURI

U Vjesniku ste pisali nekoliko puta o nastavi hrvatskoga jezika na raznim učilištima izvan domovine. U tim napisima spomenuli ste, među ostalim, i prilike u kanadskoj provinciji Ontario, osvrnuvši se uglavnom na rad sveučilišta u gradiću Waterloo, udaljenom oko stotinjak kilometara od Toronta, glavnoga grada provincije.

Međutim, u Vjesniku nije spomenuto jedno mnogo veće i poznatije sveučilište na kojem se također predaje hrvatski jezik, a to je University of Toronto, drugo po veličini sveučilište u Kanadi. Pretpostavljamo da je to zbog toga jer se s tim radom počelo tek nedavno, pa podatci o tome i kako je do toga došlo - još nisu postali opće poznati i priznati. U želji da Vjesnikove čitatelje i hrvatsku javnost, a naročito sve one koji su pročitali prijašnje članke, upoznamo sa stanjem i događajima u Torontu molimo da objavite sljedeće podatke:

Hrvatska zajednica u Torontu pokušavala je kroz dugi niz godina postići da se na ovdašnjem sveučilištu ukine nastava "srpsko-hrvatskog", te da se umjesto toga uvede posebno podučavanje u hrvatskome i srpskom jeziku. Tomu se stalno suprotstavljao jaki srpski lobby kojemu to, jasno, nije išlo u prilog, iz svima poznatih razloga. Kad je postalo jasno da do povoljna rješenja u Torontu neće tako skoro doći, hrvatska zajednica je odlučila da se pristupi osnivanju katedre za hrvatski jezik na Sveučilištu u Waterloou, jer su tamo postavljeni uvjeti bili, iako strahovito skupi, ipak prihvatljivi. Prilike u Torontu počele su se mijenjati, i to iz dva razloga: prvo, osnovana je naša udruga bivših studenata prijatelja hrvatskih sveučilišta Almae Matris Croaticae Alumni, koja si je kao jedan od zadataka uzela rad na promidžbi hrvatskoga jezika, i nakon toga, drugo: uspjeh u Domovinskom ratu koji je Hrvatsku konačno oslobodio srpske hegemonije.

Upravni odbor udruge nastavio je s radom na tome području, te je stalno održavao dijalog s čimbenicima na Torontskom sveučilištu, nastojeći da ih uvjeri o potrebi da se, napokon, i u Torontu prizna naša stvarnost. Nije bilo lako i trebalo je dosta vremena da se led probije, no napokon smo ipak postigli ne samo da se hrvatski jezik i kultura uvedu kao poseban predmet, nego i da se podučavanje studenata povjeri lektoru iz Zagreba, budući da su i postojeći profesori i mi smatrali da bi, s obzirom na prošla iskustva, to bilo najelegantnije rješenje.

U našim nastojanjima imali smo podršku ne samo naših članova nego i mnogih pojedinaca, torontskoga ogranka Kanadsko-hrvatskog kongresa te Instituta za hrvatski jezik Sveučilišta u Zagrebu.

Kad je došlo vrijeme da se ova akcija postavi na što širu osnovu, vodstvo je preuzeo torontski ogranak Kanadsko-hrvatskog kongresa koji, kao krovna organizacija svih hrvatskih udruga u Torontu, daje širi značaj svemu hrvatskom djelovanju.

Kanadsko-hrvatski kongres potpisao je ugovor o suradnji s University of Toronto i Institutom za hrvatski jezik Sveučilišta u Zagrebu s trajanjem od tri godine, prema kojem će Institut osigurati lektora za hrvatski jezik, a Kongres snositi troškove s tim u svezi. Tako je završila "srpsko-hrvatska era" i počela nastava hrvatskoga jezika na Sveučilištu u Torontu. U prvoj školskoj godini 1997./1998. naša nova lektorica Jasna Šego imala je samo šest službeno upisanih studenata, no uskoro su

njezina predavanja počeli posjećivati i studenti koji nisu upisali, ali, čini se, nisu mogli odoljeti znatiželji!

Profesorica Šego uspjela je na samom početku uspostaviti dobru suradnju sa studentima i u toku godine organizirala je i dopunske sadržaje kao: izvedbu dijela predstave "Govorite li hrvatski?" po gostujućem glumcu iz Zagreba, i održala predavanja "Povijesni razvoj hrvatskog jezika" i "Ujevićev pakao i raj" (ovo na engleskom jeziku uz recitacije originala i prijevoda).

Osim toga, priredila je koncert hrvatskih studenata s bogatim programom pjesama, instrumentalne glazbe i recitacijom djela hrvatskih autora na hrvatskome i engleskom jeziku uz projekciju slika našeg slikara Antona Cetina. U punoj dvorani kanadska publika imala je priliku vidjeti djelić duhovnih bogatstava hrvatskog naroda, te je nagradila izvođače oduševljenim pljeskom. Osim navedenoga, priređen je i seminar za nastavnike hrvatskoga jezika na osnovnim i srednjim školama južnog Ontarija s temama "Hrvatski jezik danas", "Motivacija i kreativnost u nastavi" te "Metodički pristup pjesmama D. Cesarića u osnovnoj i srednjoj školi".

U novoj školskoj godini 1998./1999. broj upisanih studenata je znatno porastao: na početni stupanj upisalo se 14, a na srednji stupanj deset studenata. Osim toga, profesor Ralph Bogert predaje hrvatsku kulturu na engleskom jeziku tako da se - zajedno s njegovim studentima - ukupno 57 studenata bavi hrvatskim jezikom i kulturom. I ove godine održan je već seminar za nastavnike hrvatskoga jezika u osnovnim školama, kojem je prisustvovalo više od 50 sudionika, a ovogodišnji koncert, na kojem su se između ostaloga čule i naše duhovne pjesme kao "Zdravo Djevo, kraljice Hrvata", bio je opet veliki uspjeh kod kanadske publike. Predviđamo da u sljedećoj školskoj godini imamo četiri tečaja hrvatskoga jezika (početni i napredni) i tečajeve za hrvatsku književnost.

Vladimir Benković, član Upravnoga odbora Almae Matris Croaticae Alumni, Toronto (*Vjesnik*, travnja 1999)

Nastavak sa strane 15

namjeru izrezane dijelove poslati na adrese potpisnika te onih koje "smatra odgovornima za taj sporazum", pa čak, ćirilicni dio, i u sam Ured predsjednika Tuđmana.

Tako će, na četverogodišnjicu sporazuma spomen-ploča morati biti postavljena i po treći put. (Damir Gregorović, *Jutarnji list*, 9. 04)

Služite se našim pokroviteljima:

JOLIC ENTERPRISES LIMITED C.O.B.A.S
ONTARIO SIDING

Poznata hrvatska tvrtka ove struke u Kanadi
s više od 25 godina poslovnog iskustva.

UGRAĐUJEMO SVOJE VLASTITE
PROIZVODE KAO I PROIZVODE DRUGIH
RENOMIRANIH PROIZVOĐAČA

UGRAĐUJEMO TOPLUNSKI SIGURNE
PROZORE I VRATA RAZNIH VRSTA
ZA SVE NAVEDENE RADOVE GARANTIRAMO

Cijene: Naše pravilo je biti povoljniji
ili isti u cijeni sa konkurentima

- JOHN JOLIĆ -

1187 Bunhamthorpe Road East,
Oakville, Ontario L6J 4Z2

(905) 257-0334
(905) 257-0329
Fax: (905) 257-0397

Čačić: U mojim okvirima

- Sve točke su prihvatljive osim dijela o privatizaciji jer je za SDP upitno treba li se samo zadržavati na kriminalu i zlouporaba- ma vlasti ili se rasprava treba proširiti i na one točke koje je SDP naznačio u prijedlogu Zakona o kontroli i reviziji pretvorbe i privatizacije. U svakom slučaju privatizacija mora biti jedna od programskih točaka oporbe - zaključio je Vidović.

Predsjednik HNS-a Radimir Čačić ističe da sve točke koje je Budiša naveo i sam zastupa te da u vezi s njima nema neslaganja unutar šestorke. Zauzimao se da upravo te točke budu iznešene kao program oporbene šestorke i drago mu je da je to sada stav i HSLS-a.

- Komentar u *Jutarnjem listu* da je riječ o okvirima Račanove politike iznenadio me jer su to upravo okviri Čačićeve politike - izjavio je Čačić. Glede samog teksta, na Budišin prijedlog da se ustroj izvršna vlast bez revanšizma i uz poticanje stručnosti, a neovisno o stranačkoj pripadnosti, Čačić bi dodao i deklarativnu zabranu koalicije sa HDZ-om. Kontrola revizije trebala bi se obaviti u svakoj tvrtki, naglašava Čačić, dok bi se trebale poništiti samo one gdje se utvrde nepravilnosti.

I predsjednik Kluba zastupnika HSS-a Luka Trčonić ističe da Budišina načela nisu ništa drugo do li pravila prema kojima šestorka postupa od samog svog nastanka. Ipak, Trčonić smatra da bi za šestorku bilo štetno da se o Budišinu prijedlogu raspravlja javno prije nego li ga ocijene predsjednici šestorke. Ustvrdio je da takve i slične prijedloge imaju gotovo sve stranke šestorice, ali da se o svemu tome može raspravljati tek kada se svi izrečeni prijedlozi rasprave unutar šestorke.

IDS-ov predsjednik Ivan Jakovčić Budišin prijedlog stranka- ma oporbene šestorke ocjenjuje vrlo ozbiljnim dokumentom koji zaslužuje maksimalnu pozornost svih njih koji sudjeluju u "stva- ranju nove Hrvatske".

- U njemu ima niz polazišta koja su u potpunosti prihvatljiva za IDS, a ono na čemu ćemo više inzistirati i tražiti da se bolje precizira je svakako regionalni ustroj Hrvatske i odgovarajuća ovlaštenja lokalnoj i regionalnoj upravi. U svakom slučaju, doku- ment je vrlo dobra osnova za zajedničku raspravu i izvrsno se nadovezuje na dokument koji sam svojedobno predložio kako sporazum šestorke o prijeizbornoj, izbornoj i poslijeizbornoj suradnji - naglasio je predsjednik najjače regionalne stranke... Nataša Božić i Tina Lakić Prizmić, *Jutarnji list*, 8.04.99

NEZAPOSLENOST U HRVATSKOJ

1. travnja 1999, Zagreb, Nezaposlenost u Hrvatskoj dosegla je katastrofalne razmjere - u veljači je na Zavodu za zapošljavanje bilo prijavljeno 313 tisuća ljudi, upozorili su na konferenciji za novinare čelnici nedavno osnovane Zajednice nezaposlenih.

Predsjednik saborskog Odbora za financije i državni pro- račun dr. Đuro Njavro tvrdi da stopa nezaposlenosti u Hrvatskoj iznosi samo 11 posto i time nastoji uvjeriti javnost kako problem nezaposlenosti nije tako velik. Budući da je stopa nezaposlenosti zapravo viša od 25 posto, takve tvrdnje nisu samo iritirajuće, već i uvredljive, rekao je predsjednik ZANE-a, Velimir Juričić. Uos- talom, dodao je, sva istraživanja javnog mišljenja pokazuju da većina građana doživljava nezaposlenost kao najveći društveni problem. ZANE će uskoro iznijeti u javnost konkretne prijedloge i programe za smanjivanje nezaposlenosti, te ih uputiti Vladi i međunarodnim organizacijama koje se bave tim problemom, najavio je Juričić.

Predsjednik Udruge nezaposlenih Hrvatske Fjodor Kuzmanić najavio je suradnju dviju srodnih udruga. Zatražit ćemo izmijene Zakona o radu kojima će se osigurati da neza- posleni primaju naknade kroz cijelo vrijeme svoje nezaposlenosti, kako je to riješeno u civiliziranim zemljama, kazao je Kuzmanić. U Hrvatskoj, po njegovim riječima, trenutačno 260 tisuća prijav- ljenih na Zavodu za zapošljavanje ne prima nikakvu naknadu, dok gotovo 140 tisuća zaposlenih radi, a ne prima plaću.

ZANE se protivi oporezivanju studentskih i učeničkih ho- norara, jer će to dodatno sniziti ionako vrlo nizak studentski stan- dard. Osim toga, u svim zapadnim zemljama poslodavci se oslo- bađaju plaćanja doprinosa kod zapošljavanja studenata, dok se kod nas uvođenjem dodatnih nameta potpuno destimuliraju, rečeno je na konferenciji za novinare. (Amac)

50,4 posto građana Hrvatske za izbore do ljeta

Iako je u dijelu medija stav hrvatskog državnog vodstva o potrebi da se kosovska kriza razriješi što prije opisan gotovo kao kuka-vičko povlačenje i predstavljena kao svojevrsna Tuđmanova pot-pora Srbiji, "Večernjakova" telefonska anketa napravljena 6. trav-nja na uzorku od 450 građana u različitim gradovima pokazuje da 75,6 posto ispitanika misli isto kao Tuđman. Tek zanemariv dio od 6,9 posto upitanih smatra da je hrvatski službeni stav loš, te da ne treba isticati potrebu što bržeg okončanja krize. To, među osta-lim, znači da pored sasvim razumljivog, ljudskog likovanja što Milošević i njegova armija napokon dobivaju svoju porciju rake-ta, uzbuna, noći provedenih u skloništima i požara, hrvatski gra-đani prije svega misle na budućnost svoje države i posljedice ko-je zbog kosovske krize prijete hrvatskom gospodarstvu, posebno turizmu i volji da se socijalna slika u Hrvatskoj promijeni nabolje.

Iako u političkim krugovima NATO-ve zrakoplove prate komen- tari kako će i to HDZ pokušati kapitalizirati na slijedećim parla- mentarnim izborima, ako je suditi po broju anketiranih, ta je mo- gućnost vrlo mala. Naime, 50,9 posto upitanih smatra da hrvatske političke stranke ne mogu iz NATO-vih udaraca izvući korist za sebe. No, iako znatno manji, ipak značajan postotak od 22,9 posto upitanih smatra da će neka stranka iz toga profitirati i to njih više od polovine smatra da će to biti HDZ.

Inače, predizborna vatra u Hrvatskoj je zapaljena, što se vidi i iz podataka da čak 50, 4 posto anketiranih građana navija da parlamentarni izbori budu raspisani do ljeta, dok kraj godine pri- željkuje njih 18 posto. Krajnji termin održavanja izbora - početak 2000. godine - podržava samo 6,9 posto upitanih. (Večernji 8. 04)

Služite se našim pokroviteljima:

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K, 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-0415

POVRATNICI HRVATSKOJ DONOSE VIŠE PRIHODA NEGO TURIZAM!

Kako žive i što o današnjoj Hrvatskoj misle hrvatski povratnici? Koliko su uložili, u koje poslove? Na ta i neka druga pitanja odgovara Vlado Glavaš, predsjednik Kluba hrvatskih povratnika iz iseljeništa.

*** Kako članovi Kluba hrvatskih povratnika doživljavaju sadašnje političko i gospodarsko stanje u Hrvatskoj?**

- Biti iskren, otvoren, dobronamjeran i moralan u Hrvatskoj danas znači omogućiti drugima da te smatraju čudakom, pa čak i rušiteljem. Moji suradnici i ja u hrvatskoj političkoj emigraciji bili smo nepokoljebljivi, nesavitljivi, a ni silna UDBA sa svojim suradnicima i državnim aparatima država u kojima smo živjeli nije nas uspjela ušutkati. Kako smo spremno pomagali izgradnju naše domovine, bili smo još spremniji za njenu nadgradnju. No, na našu žalost, zbog raznoraznih poznatih i nepoznatih razloga u domovini nismo uspjeli i zato smo razočarani i političkim i gospodarskim stanjem u Hrvatskoj.

Programi i ideje iseljeništa

*** Jeste li što poduzimali kako bi se taj odnos promijenio?**

- Kako da ne. Još dok sam bio u emigraciji nudili smo stručno razradjene gospodarske programe i ljude. Obćanja i zahvala bilo je sa svih strana i na tome je i završavalo. Očito nekome nije odgovarao napredak Hrvatske. Često se na terenu moglo čuti: "Nama trebaju vaši novci, a vi i dalje ostanite gdje ste i bili." U onom zanosu nismo se ni osvrtali na te riječi, jer smo smatrali nevažnim one koji su to govorili. Kasnije se pokazalo da su oni i dalje ostali vladati.

*** Koliko je poznato, brojni hrvatski povratnici, a i Hrvati u iseljeništvu nezadovoljni su državnom politikom Hrvatske?**

- To nezadovoljstvo je djelomice opravdano, a djelomice nije. Nije opravdano to što na sve gledaju očima svog iskustva na Zapadu, zapadne administracije i brzine kojom ona rješava probleme. Medjutim, ono što je zaista teško prihvatiti jesu poslovna razmišljanja o tome da čovjek preko noći u jednom manjem biznisu postaje devizni milijunaš! Također ne možemo prihvatiti pogrešna razmišljanja i zapostavljanje mladih talenata znanstvenika i ljudi koji žele učiti. Ne prihvaćamo teoriju da "stručnjak" komunističke ekonomije iz onog režima preko noći može postati znalac slobodnog tržišta. Te se zablude moramo riješiti što prije, jer ćemo u suprotnome tonuti jos dublje. Kamo sreće da se spojilo znanje, iskustvo i materijalno bogatstvo Hrvata iz trećih zemalja i Hrvata iz Hrvatske - gdje bi nam bio kraj! Da se takva politika prihvatila, danas ne bi trčali po svijetu tražiti pomoć, zajmove i moliti za ulazak u ovu ili onu asocijaciju.

Opstrukcija ideja

Sa strane Hrvata u svijetu, a i Kluba hrvatskih povratnika iz iseljeništa bilo je mnogo zdravih ponuda, no, na hrvatsku štetu, one su na taktičan način odbijene. Što se tiče gospodarstva, gospodarske politike u Hrvatskoj na žalost, nema. Je li tome razlog što je netko ne želi ili je vode nesposobni ljudi? Nema gospodarskog programa za Hrvatsku. Nema razrađene makro i mikroekonomije, nema poticajnih mjera za proizvodnju, posebno za mali obrt. Nije dovoljno reći: "Dođi i uložil", a kada pitaš - gdje i u što, dobiješ odgovor: "Široka je Hrvatska!" Ima naših Hrvata iz tudine koji su izgubili i po nekoliko milijuna maraka, a nisu ni otvorili vrata, a i onih koji bi pokrenuli proizvodnju. Procedura za kupnju terena, čak i kamenjara traje i po nekoliko godina, i cijeni se kao da se kamen pretvorio u srebro. Ljudima se davala zemlja za razvoj stočarstva, da bi im se nakon određenog vremena oduzimala uz izgovor da je - tuđa. Takvih i sličnih

primjera imamo i previše i u turizmu i u drugim gospodarskim granama.

*** Nije li za nastalu situaciju možda kriva ideja pomirbe?**

- Kada govorim o pomirbi, moram reći da je ta ideja rođena i zaživjela u hrvatskoj političkoj emigraciji. Bili smo presretni što je tu ideju prihvatio dr. Franjo Tuđman dobivši njome uz sebe hrvatsku političku emigraciju i hrvatsko iseljeništvu, a na kraju, s hrvatskim narodom izborio i hrvatsku državu. Na žalost tu svetu ideju mnogi su uzurpirali. Dojučerašnji hrvatski neprijatelji postali su, radi svojih interesa, gromoglasni miroljupci i veliki Hrvati. Umjesto da se od takvih tražio odgovoran rad, prihvaćanje hrvatske države i zaživljavanje društvenog sustava i u najnižim službama, naivno se vjerovalo njihovim lažnim riječima i obećanjima. S najboljom namjerom Predsjednik RH nije dopuštao veće promjene u nižoj administraciji i to nam se danas gadno osvećuje. Svaki zdravi program se planski koči i zato su danas prisutna nezadovoljstva kakva jesu. Jedna mudrost kaže: "država je onakva kakva je niža administracija". Na nama je da se nad time zamislimo.

Pomirba

*** Znači i kad povratnika vlada nezadovoljstvo administracijom. Kako se ideja pomirbe odražava u kadrovskoj politici?**

- Ostalo je previše onih koji su proganjali Hrvate, a oni progonjeni se ni danas ne osjećaju udobno u svojoj domovini. S ovom pomirbom dobiva se dojam da su oni najbolje profitirali. Mi smo njima sve oprostili i zaboravili. Oni nas umjesto svoje isprike - da su ljudi, i dalje guraju na marginu. Njima je bilo dobro i u onom sustavu, a dobro im je i u ovom. Da se vratimo gospodarstvu i onome, što kaže narod "od čega se živi" u posljednjih nekoliko mjeseci mnoge banke proživljavaju agoniju, a kulminaciju, čini se, dosegaio pokušaj gnjevnog štediša da na silu iznudi svoju uštedevinu, što je rezultiralo ranjavanjem policajca i teškim ozljedama koje je sam štediša zadobio dok ga je policija "neutralizirala".

*** Gdje je zapelo, pa je nastala ovakva situacija?**

- U Hrvatskoj se banke i štedionice otvaralo kako je tko htio, praktički bez novca i kontrole. Zanimljivo je da oni koji su dopuštali takvu anarhiju, a u biti su trebali voditi strogu kontrolu, ti isti danas mudruju, kao da su, što kaže narod, svi drugi slijepci. Umjesto da su u zatvoru, oni se i dalje šepure, kao da su Hrvatsku pozlatili. Pitamo se nije li to plansko urušavanje bankarskog sustava usmjereno prema odbijanju i svijeta i Hrvata u iseljeništvu od Hrvatske.

Glumina i druge banke

*** Glumina banka, u kojoj se spomenuti incident dogodio, novčarska je ustanova u koju su Hrvati iz iseljeništa uložili velike novce. Predstavlja li zatvaranje te banke obračun s iseljenicima, ili je to u skladu politike smanjenja broja banaka (zbog, navodno, premalog hrvatskog tržišta) ili je nešto treće?**

- Banke propadaju i u najrazvijenijim državama Zapada, iako možda ne na ovakav način. Istina je da u Hrvatskoj ima previše banaka, ali se taj problem rješava na drugi način - kupnjom od strane većih banaka ili udruživanjem. Kod nas su posljedice mnogo bolnije - svako zatvaranje banke za sobom vuče zatvaranje poduzeća koja su poslovno vezana, što prouzročava i otpuštanje radnika. Glumina banka je specifičan slučaj, jer se promidžba Glumina banke vodila preko hrvatskih diplomatskih

predstavništava, a i neki ministri su pri posjetu hrvatskim zajednicama u svijetu pozivali Hrvate u tudini da ulažu svoj novac u Glumina banku. I uložili su. Prema grubim procjenama, približno 200 milijuna maraka. Glumina banka se zatvorila, a oni koji su pozivali Hrvate na ulaganje i dalje su nekažnjeni i na svojim radnim mjestima. Eto, zato je u hrvatskom iseljeništvu veliko razočaranje, pa i ogorčenje. Promašaja i pogrešnih procjena ima svuda u svijetu, ali to nije opravdanje da se netko igra s povjerenjem ljudi.

*** Koliko su Hrvati iz iseljeništa uložili u Hrvatsku?**

- Koliko je hrvatskog novca iz tudine uloženo u Hrvatsku nitko točno ne može reći, jer se u Hrvatskoj ne vodi posebna statistika o hrvatskim ulaganjima iz svijeta. Što preko mirovina, turizma, izravnih ulaganja i drugog, Hrvati izvan domovine u Hrvatsku godišnje donose, prema našim grubim procjenama, najmanje tri milijarde njemačkih maraka. Dakle, više nego turizam. O turizmu se cijelu godinu piše i govori, a hrvatsko iseljeništvu se gotovo sotonizira. Nismo protiv turizma, dapače. Ljuti smo što ni tu nema zdravog programa, jer bi turistička sezona u Hrvatskoj mogla trajati šest mjeseci, a ne kao do sada samo dva mjeseca.

Glas Slavonije 8. travnja 1999

MINISTAR RAMLJAK PODNIO NEOPOZIVU OSTAVKU

9. travnja 1999, Potpredsjednik Vlade i ministar pravosuđa Milan Ramljak podnio je neopozivu ostavku na dužnost potpredsjednika Vlade i ministra pravosuđa te zatražio žurno razrješenje od tih dužnosti. Ostavku sam dao u povodu aktualnih promjena u organizaciji izvršne vlasti u Republici Hrvatskoj, ističe Ramljak u priopćenju što ga je uputio sredstvima javnog priopćavanja. Navodi također da je o svojoj ostavci jučer izvijestio članove hrvatske Vlade. U privitku priopćenja za javnost, Ramljak je dostavio i kopiju pisma Predsjedniku Republike od 3. ožujka ove godine kojim je, kako navodi, podnio neopozivu ostavku na dužnost potpredsjednika Vlade i ministra pravosuđa te zatražio žurno razrješenje od tih dužnosti. . Budući da do razrješenja još nije došlo, a da zbog toga trpe i poslovi u Ministarstvu i ja osobno, na jučerašnjoj sam sjednici Vlade izvijestio članove Vlade o svojoj os-

Nakon prekučerašnjeg prenošenja računa hrvatskih banaka iz ZAP-a u HNB Banke više ne mogu u minus bez znanja HNB-a

ZAGREB - Uvođenje hrvatskog sustava velikih plaćanja neće se mnogo odraziti na poslovanje banaka prema građanima i tvrtkama jer se za sada odnosi samo na međubankarsko tržište, kažu bankari s kojima smo jučer razgovarali u povodu početka rada HSVP-a. Nakon višegodišnjih priprema, računi 54 poslovne banke preneseni su u utorak iz Zavoda za platni promet u Hrvatsku narodnu banku, čime je počela reforma platnog prometa u zemlji.

Djelovanje HSVP-a, međutim, bitno će utjecati na banke i bankarski sustav u cjelini. Središnja banka preuzela je u stvari kontrolu nad međubankarskim tržištem novca jer će voditi račune za namirenje, račune obveznih rezervi i račune obveznih depozita. HNB od sada ima svakodnevno uvid u račune svih poslovnih banaka. To znači da će stalno imati pregled likvidnosti banaka te će tako moći intervenirati na vrijeme kad banka ima problema s likvidnošću.

Bankari tvrde kako uvođenje HSVP-a ide na ruku bankama jer će novčane transakcije među njima biti mnogo brže.- Zbog primjene swift-standarda platna transakcija među bankama izvodi se praktički odmah, recimo za minutu. To znači da je transakcija odmah proknjižena i da druga banka odmah može raspolagati doznačenim novcem. Banke će imati bolji pregled likvidnosti, ali HSVP istodobno traži i veću financijsku disciplinu - kaže Mladen Turković iz Varaždinske banke.

HSVP će povećati dnevnu likvidnost domaćih banaka jer će si međusobno moći brzo posuđivati novac koji im tijekom dana nedostaje. Ali, banke više neće moći plasirati novac bez pokrića na računu, odnosno neće moći odlaziti u minus bez znanja HNB-a. - HNB autorizira svaku međubankarsku transakciju, kako priljev tako i odljev novca. Središnja banka sada kontrolira minus banaka koji nastaju po njenim transakcijama - pojašnjava Leopold Eke, voditelj projektnog tima za platni promet Privredne banke Zagreb.

Banke mogu zatražiti i interventni kredit za likvidnost, ali novi sustav velikih plaćanja i u tom pogledu znači strožu financijsku disciplinu. Naime, taj kredit mora se vratiti HNB-u već sljedeći radni dan. Ako banka to ne učini, HNB može poduzeti zakonom propisane mjere za rješenje nelikvidnosti banke... (Nikola Jelić, 8.04.99, razni izvori)

tavci i razgovorima koji su nakon toga vođeni s Predsjednikom Republike, predsjednikom Vlade i Uredom Predsjednika Republike, stoji u priopćenju.

Napomenuo sam, navodi Ramljak, da sam u posljednjem razgovoru s Uredom Predsjednika Republike u utorak 6. travnja izričito upozorio da ću o ostavci sam izvijestiti javnost ako to ne učini Ured Predsjednika Republike. To ipak nisam učinio, nego sam se obratio Vladi i rekao da javnost izvješćujem preko Vlade. Ponovio sam da je moja ostavka neopoziva, da više nisam spreman obavljati poslove potpredsjednika Vlade i ministra pravosuđa te da sam posljednji put na sjednici Vlade kao član Vlade. Na žalost, ni do danas o tome u javnosti nema nikakvih vijesti, a ja ne mogu više odolijevati znatiželjnim upitima, pa mi ne preostaje ništa drugo nego da to priopćim ovim putem, navodi Ramljak

UKRADENA SPOMEN-PLOČA ERDUTSKOG SPORAZUMA

Erdut - U noći sa 5. na 6. travnja nepoznati je počinitelj ukrao spomen ploču Erdutskog sporazuma koja se izpred dvorca IPK Erdutski vinogradi nalazila na betonskom postolju, očemu je ujutro obaviještena i Policijska uprava osječko-baranjska.

Ploča je prvi put postavljena u studenome 1996. godine, kada ju je na prvu obljetnicu potpisivanja Erdutskoga sporazuma svečano otvorio američki veleposlanik Peter Galbraith. No, godinu dana poslije u dvorištu erdutske ladanjske kuće otkrivena je druga, nova ploča na hrvatskom i srpskom jeziku koja je trebala podsjetiti na vremena kada je u hrvatskom Podunavlju potpisan mir te mirna reintegracija Podunavlja.

Erdutski sporazum potpisan je 12. studenoga 1995. godine, a u ime Republike Hrvatske potpisao ga je Hrvoje Šarinić, tadašnji predstojnik Ureda Predsjednika Republike, te u ime pobunjenih Srba Milan Milanović. Svjedoci su bili posrednik UN-a Thorvald Stoltenberg i Galbraith, koji je tom prilikom posadio i drvo mira. U Erdutu smo jučer ipak posredno doznali da je ploču ukrao te "fleksericom" na četiri dijela izrezao jedan ljutiti prognanik koji se nikako ne može pomiriti s pomirbenom politikom službene vlasti, smatrajući kako bi mnogo toga bilo drugačije da taj sporazum nije potpisan i da ga se nije počelo provoditi. Isto tako, prema riječima našega sugovornika, počinitelj ima ozbiljnu

Nastavak na stran